

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krone, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakekrat; za večje inserate in mnogokratne inseriranje znaten popust.

Slovenci! Pozor!

Vabimo Vas na veliki ljudski shod, ki se vrši v nedeljo, dne 14. maja, ob 3. uri popoldne na vrtu g. Fr. Robleka v Žalcu. Na shodu bode poročal deželni poslanec gosp. dr. Juro Hrašovec, nadalje bodo govorili še razni govorniki o narodnem in političnem položaju. — V slučaju neugodnega vremena se ob isti uri vrši javen shod v dvorani g. Franca Hodnika v Žalcu.

SLOVENC! ROJAKI! Pridite mnogoštevilno na ta slovenski tabor, da tam zopet poživimo v srcih vseh navdušenje za svojo slovensko domovino. — Pokažimo narodnim nasprotnikom svojo slogu in moč, povejmo vladi, s čim nismo zadovoljni in kaj od nje zahtevamo.

Celjsko politično društvo „Naprej“.

Čuvajmo svojo zemljo!

Najbolj pereče in za nas najvažnejše je vprašanje o obstoju slovenskega naroda: to je nekaj, kar mora zanimati Slovence ob vsaki uri, kar nas mora polniti z trepetanjem in pričakovanjem pogina, ako opazimo, da se pogreza ob mejah narodni jez. To vprašanje je takšno, da bi moralo združiti vse resnične Slovence, ki so poštene, dobre volje; kar pa je nemčurskih parasitov, ki glodajo ob telesu slovenskega ljudstva, teh gotovo ne bo zanimal, ne navdušil klik našega naroda: Biti, ali ne biti!

Bavili smo se že vprav zadnji čas mnogo o dejstvu, da izginja slovenska narodna posest. Menili smo, da bodo naša izvajanja vzbudila večjo pozornost, ali ne! Mirno so se vsem rodoljubom zazibala srca, češ, daleč so še Nemci od nas. Še

tri ure gori nad Mariborom, ne bo jih še tako kmalu. Na ta način pozabljamo na nevarnost, ki preti in grozi bolj in bolj našemu obstoju, ki bije nam na duri, da bi se vzbudili in spregledali.

Ustanavljali smo pred leti „Našo stražo“, a to obrambeno društvo ni imelo v sebi življenskih pogojev. Zadušili so jo, predno se je začelo gibati. A vsekakor je krivična in drzna lahkomišljenost, s katero gledamo na narodne meje. Ako reflektiramo na to, da napredujemo na kulturnem in gospodarskem in političnem polju, nam je treba najprej zastražiti svojo mejo.

Narod, ki izgublja na svoji posesti, ne napreduje; tak narod izumira. O tem so gotovo prepričani vsi slovenski rodoljubi; a v nas je premalo volje, premalo požrtvovalnosti in ljubezni do naroda. Na Kranjskem so nam snovali brambeno društvo; a tam gotovo ne poznajo naših razmer, ne umejo našega boja, zato iz društva ni bilo nič. Na Štajerskem smo o stvari drugače poučeni, ker nas to v prvi vrsti žuli in nam seka v meso.

Hodil sem nedavno po krajih ob jezikovni meji: Jarenina, Polička vas, Št. Ilj. Čudil sem se odločni narodni zavesti in junaškemu odporu nekaterih priprostitih kmetov; po drugi strani seveda je tam gori zopet toliko žalostnih pojavov narodne desorganizacije in renegatstva, kolikor si je le misliti možno. Narodni odpor obmejnih vasi je prešibek, ako ga ne ojači vsaj spodnji del naše dežele. Ako skrajnega severnega jeza ne podpro slovenski stebri, se bo zvalil na nas. Biti, ali ne biti . . .

Vpraševal sem o ljudskem in narodnem gibanju v onih krajih in povsod so tožili, da so pozabljeni od vseh. Ne brigamo se zanje, a sami si dostikrat ne morejo gospodarsko opomoči, slovenska zemlja se razkosava, razprodaja, in kupijo jo le Nemci. Nemški in nemškutarski kmetje dobivajo podpore od „Südmarke“, kadar se obrnejo nanjo; ako je slovensko posestvo naprodaj, takoj

grede z denarjem na slovenskega kmeta, in tako prehaja kos za kosom v tujčeve roke.

V tem oziru je v istini naša lahkomišljenost ne samo obžalovanja, ampak, zares obsodbe vredna. Tako ne dela niden drugi narod, ki hoče živeti, ki ima trdno voljo ostati na grudi svojih očetov. Kaj delajo Poljaki v Prusiji, nam je znano; to je silen dokaz v narodni ljubezni in požrtvovalnosti, to je dokaz o žilavem ljudstvu, ki se pod železnimi kladivi germanskega tiranstva razvija in krepi in raste. Poljaki so prvi narod v tem oziru; oni ne poznajo fraz, ampak delo!

Toliko zanimivi in poučni so podatki o vsem napredku ogrskih Sasov. Ti delujejo v svoji narodni propagandi povsem tiho, a dosledno.

Voditelji tega narodnega delovanja so denarni zavodi. Radi njih je vspeh gotov. Saški denarni zavodi imajo sistemizirani program, kateremu je svrha: zbrati v eno središče vse, kar je saškega in zvezati se medsebojno z močnimi nerazrešljivimi vezmi.

Prva in glavna briga jim je, da pokupijo vsa madjarska posestva ter jih potem tirajo na dražbo. A to jim ni težko, ker so vsa madjarska posestva zelo zadolžena, zlasti v saških okrajih. V zadnjih treh letih so bila prodana na dražbi tri madjarska posestva od 6500 katastralnih oralov, a vse tri posestva so kupili saški denarni zavodi, parcelirali so jih nato v dele po 5 do 10 oralov ter jih potem prodali saškim kmetom pod jako ugodnimi pogoji.

Razun tega kupujejo saški denarni zavodi, kar se madjarskega posestva sploh proda. V občini Cinkmanter je neka saška banka v minolem letu kupila in preplačala posestvo za 20.000 K, samo da ga je iztrgala madjarskemu kupcu, ker je bilo to zadnje madjarsko posestvo v tej občini. Na ta način so si Sasi v nekoliko letih osvojili Tizenharomfalu (to je skupino 13 malih občin med dvema rekama) in povsem iztisnila madjarski živelj. Toda, ne dela se tukaj samo na tem polju.

LISTEK.

Karin.

Lgodovinska povest. — Spisal Mavro Jokay. Prevel Prost. Mrvičkov.

(Dalje.)

VIII.

Oče in zaročenec sta zaman iskala zgubljen drage.

Sklenila sta le skrivaj povpraševati po njej, kajti javno se Sovronije ni smelo zagovarjati.

Dolgo, neizmerno dolgo že ni bilo Mezembrija v Rimu, in vsakdo se je čudil, ko se je pokazal na foru znameniti mož, opirajoč se na slonokoščeno svojo operajo, pri vsakem koraku počivajoč.

Oj, vrli starina, jako redko zahajaš v Rim, ga nagovori vonjajoč patricijski gizdalin. Odkar je umrl Prob, te nismo videli niti enkrat.

Star sem in mator, dobri Popemjan; komaj še prestavljam nogi, in oči so mi oslabele. Niti spoznal bi te ne bil, da me nisi ogovoril.

Kako da ne stanuješ v Rimu?

Oj, da si videl lepo repo, katero sejem na svojem vrtu, gotovo bi me ne klical v Rim!

Mene, starca, ne zanima drugo nego sadosni nasadi.

V tem hipu pride sel s Kapitola ter šepne Pompejanu na uho:

Karin se je odpovedal, ženski na ljubo, v korist svojemu bratu, Numerijanu.

Mezembrij je slišal včasih tako izvrstno, da mu ni ušlo niti šepetanje.

Kaj si dejal, je viknil živahno; Karin odstopa in Numerijan da bode cesar? Vivat, vivat!

Ti poznaš Numerijana? Kakšen človek je? so vpraševali skrbno dvorniki.

Kakšen človek? Junak je, Rimljan!

Pod njim se začne Rimu zopet zlata doba. Na novo nas bode obsevalo solnce slave! Slavnozane boje, v katerih se je boril Rim s svetovno polovico, on jih nadaljuje. Vsi bodemo tamkaj! Oj, zopetne sijajne dobe! Celo jaz zasedem zopet konja ter bodem tam, kjer mora biti vsak poštnjak. Še nisem tako star, da ne bi mogel umreti v boju.

Navdušeni stavec je vshičen razvijal izvanredno zgovornost, ni se opiral več na svojo palico ter na sto korakov daleč spoznal znanca, prišedšega s Kapitola. Bil je avgur Kvarterkvart.

S kapitola prihajaš, Kvarterkvart? Kaj novega?

Naznanjal sem vam že naprej, pravi avgur z velikim samoljubjem. Senat je odklonil odstop ter prisilil neumrlega Karina, da pridrži bager.

Mezembrij so zopet skloni na operajo. Oj, moje noge, oj, protina v mojih kolenih! Kaj sem dejal pač, jaz stavec slaboumni, da bi sedel na konja! Oj, da bi le bil v svojem naslonjaču! Kako prismojena je često starost! Kako bi mogel jaz v boj, ko vidim tako slabo, da ne bi mogel ločiti vruga od prijatelja, prijatelji moji, posmehujte se staremu možu. Oj, moje noge. In ječaje se plazi dalje.

S potoma sreča Manlija.

Nisi še zvedel ničesa? ga vpraša ta.

Jutri vlomim s silo pri Karinu. In ti?

Jaz poiščem Glicerijo.

Umori jo, predno izusti besedo. Ne boj se, in da ima čarovno moč, poginiti mora! Jutri se snideva v atriju Karinovem. Prinesi seboj meč!

* * *

Na Pons Sacer je pohitel Manlij.

Pred Tritonovim kipom je sedela starka, ki mu je nekoč izročila prstan. Zagledavši Manlija, vstane ter mu gre nasproti.

Imaš li pri sebi prstan, gospod? ga vpraša. Tu je!

Hočeš li zmano?

Zato sem prišel sem.

Štiri dni te že pričakujem. Zakaj te ni bilo prej?

Veselje ne prihaja nikdar prekasno, zavrne pikro Manlij ter se da odvesti skozi vrtove, po

Sasi si osvajajo tudi trgovino. Ko pride h kaki banki mlad, podjeten in naobražen izučen trgovski pomočnik z željo, da odpre samostalno trgovino, dobi takoj izdatno podporo. Banka mu posodi od 4000 do 10.000 kron po najnižjih obrestih ali pa popolnoma brez obresti. Posojeno svoto mora povrniti v desetih in več letih v malih obrokih.

Tako sistematično delajo oni, ki imajo železno voljo ostati na površju, ki gledajo v bodočnost resnega pogleda. V politiki jih ne straši nobena ovira, še tako huda žrtev mora v stran. Tudi gospodarska rezona jih ne plaši, namreč, ker ne delajo za osebni dobiček, ampak delajo za celi narod!

In takšno delo je tudi pri nas neobhodno potrebno; denarni zavodi morajo v službo našega narodnega obstoja. S plamenečimi jeziki nam govori čas in nas kliče na požrtvovalni, narodni trud. Čas je!

Sv. Ilj v Slov. goricah.

Menda ga ni kraja v Slov. Štajerju, za katerega bi se bil tako vroč boj, kakor je naš Št. Ilj. Ležeč na najskrajnem koncu Slovenije, s krasno, da, prekrasno lego, rodovitno zemljo, s slovitimi vinorodnimi griči; vmes pa drdra železnica od Spielfelda, no, pač ni čuda, da se bije rad vsak prej na življenje in smrt, predno bi zapustil ta del krasne rodne zemlje.

Mirno so živeli pred kakimi 15—20 leti naši Šentiljčani; ni ga še bilo — narodnega boja. A prišel je baron Pistor, prišli so Fischereder, Höltschl, Sadu i. dr. — a z njihovim prihodom je bilo pri kraju mirno življenje domačinov. Ustanovili so si ti pritepenci s pomočjo „Schulvereina“ nemško mučilnico, katero so tekom časa in vsled slovenske malomarnosti obesili občinam na hrbet. Ah, koliko slovenske dece se je že v tej šoli odtujilo materi Sloveniji!

Ker se domačini prve čase niso dosti zanimali za občinsko volitev, so dobili ti „privandran“ Nemci tudi občinsko upravo šentiljske lepe občine v svoje roke. Da so tukaj za Slovence domačine res — turške razmere — je umevno samoobsebi; vse, kar bi Slovenec priredil, vse se kontrolira, vse se večinoma prepove, da, kakor se je nekdo izrazil, hujše se nam godi kot kristjanom pod britojekimi mandarinami! Počnemo že svojo srečo več let; pri občinskih volitvah se vsakokrat dobro postavimo, da, smo že tudi zmagali, pošteno zmagali, pa kaj pomaga, ko je v Mariboru in v Gradcu — c. kr. avstrijska vlada! Volitve pri katerih mi zmagamo — ovrže, a tiste volitve, pri katerih Nemci s pomočjo „gulaža“, s falzifikacijami ter vnebovpijočimi krivicami zmagajo — noče ovreči! Pa če Bog da, vstrajnost in edinost naših mož nam bo pomagala do končne zmage!

Tudi naš krajni šolski svet je v nasprotnih krempljih, dasiravno so tri največje občine šolskega področja v narodnih rokah, a le samo dve v nasprotnih. Kakor drugod je tudi v tem oziru naša slavna vlada šla našim nasprotnikom vrolo na roko.

stranskih potih, pokritih hodnikih, da prideta do malih železnih duri. Nenadoma ga prime spremeljevalka za roko ter ga pelje skozi mračen prostor v okroglo, slopovito dvorano. Edino okroglo okno na stropu jo razsvetlja.

Starka se oddalji, da pozove svojo gospodinjo.

Manlij se ogleda nekoliko. Vse drugače si je bil domišljeval prej dvorano plemenite rimske dame. Menil je, da bode tu našel strope iz jaspisa, katere ovija orijentalno cvetje; vodomete, ki brizgajo rožnato vodo; podobe ki predstavljajo frivolne, ljubavne scene; vzduh, ki je napolnjen z vonjavo bujnih mazil; bagrene naslonjače, srebrna zrcala. Mesto tega pa se vidi v mrzli, tempelju slični dvorani, katere stene kitijo podobe junakov in bojne slike. Sredi stoji marmornast kip plešastega starca.

Morda niti ne biva tu Glicerija, si misli. Kar začuje za sabo imenovati svoje ime.

Okrene se. Vitka, bleda ženska stoji pred njim. Oblečena je v preprosto snežnobelo, gubasto obleko, katera jo krije do vrata in zapestja. To nikakor ni oprava za ljubavne pustolovine. Še manj pa vabi ta obraz k ljubezni. Tuga jej zre iz vsake poteze; jadna bolest je razlita po bledem obrazu.

Manlij spozna Glicerijo. Kri mu sili v glavo,

C. kr. okrajno glavarstvo je dovolilo, da ste nemčurski občini Cirknica in Št. Ilj dobili v kr. šolskem svetu večino sedežev in to z motivacijo, ker ti dve občini „pomagata vzdrževati šulvereinu njegovo šolo“, a ostale tri tega nočejo storiti, zato pa naj bodo zadovoljne s par sedeži?!? To je že skoraj več kot škandal!

No, in lani si je „Südmarka“ postavila svojo „kobačo“, „kurnik“, „lutrov tempel“ itd., kakor domačini nazivajo to poslopje. In kakšen namen imajo s tem? S svojo gostilno in mesarijo hočejo ugonobiti naše vrle gostilničarje in narodnega mesarja, skratka, oni bi radi, da bi naši ljudje nosili svoj denar le njim, a domačin — Slovenec pa naj pogine!

Pa kako so se zmotili! Naše zavedno ljudstvo — med katerim res težko najdeš izdajice — noče, pa noče v kobačo. Slišal sem priproste ljudi govoriti: „Bog me varuj, v ta smrdljivi kurnik pa ne grem in ne grem!“ Če ostanejo naši ljudje tudi v bodoče tako zavedni, bode doletel „Südmarkhof“ res „krah“.

Največji „Südmarkin“ polom pa bi bil, če bi proti tej kobači vstal tekmeč-junak, ako bi v sredini Št. Ilja — slov. Port Arturja — vzrasel — „Narodni dom!“ Tedaj bi mi tukaj, ki nas tlači nemška mora, kruta nemška pest in krivica, tedaj bi mi malo prosteje zadihali, tedaj bi še z večjim pogumom branili rodno našo last; branili mejo našo, branili lepo domovino našo!

J. Ornig v škripcih — „Štajerc“ pojema, — dan osvete se bliža.

Od Drave, 5. maja 1905.

Vsaka nezdrava ideja se ugonobi, vsak nestvor se uduši in uniči; moč zdrave, poštene ideje je nepremagljiva, če tudi včasih nezdrava in nepoštena ideja navidezno nadvladuje in zmaga. Ta v prirodi in v človeškem razvoju utemeljena resnica se jasno in brezdvomno prikazuje v struji, kojo je hotel in nameraval J. Ornig, znani ptujski župan s svojim gnusnim, umazanim lističem „giftno kroto“ ustanoviti in ukrepi v to svrhu, da preslepi nerazsodno kmetsko ljudstvo, da ga odtuji svojim voditeljem, da ga vlovi v svoje kramarske mreže in zanjke.

Dolgo časa je naše ljudstvo, žal, premalo omikano in izobraženo, tavallo za Ornigom, dolgo časa je uživalo nezdravo hrano, „Štajerčevo“, dolgo časa je trebalo, da se mu pristudi umazana pisava in gnusno osebno napadanje „giftne krote“, ki v svoji zaslepljenosti in onemoglosti nima drugega orožja, kakor n. pr., da kratkovidnega odvetnika nazivlje „dr. Slepica“ ter mu na tak podel način hoče izpodkopati tla. Seveda Ornigova cunjja sme kaj takega pisati, ker slovenskemu zasebnemu tožitelju „nepriistransko“ nadsodišče v Gradcu nikdar ne dovoli druge, t. j. od Orniga neodvisne porote.

Če pa je Ornig užaljen, pa mu prijazni „bratci“ pri c. kr. nadsodišču v Gradcu koj namignejo: Le toži; delegirala se bode mariborska

porota; in tam — seveda — zmagaš ti, preljudi Ornig.

Toda vselej se mu vendar tak manever ne posreči; gospodje na Dunaju imajo včasih vendar le drugo v resnici nepristransko obzorje in stališče.

Mariborski porotniki, ki so od slučaja Bratuš itak na jako slabem glasu, ne bodo reševali časti Ornigu, nego pristojni ljubljanski porotniki.

In ta faktum je Ornigu popolnoma zmedel možgane; on sam hodi potr in pobit; njegov „leibžurnalst“ J. Drevenšek pa preobrača v „giftni kroti“ take kozle, da imamo v Ptuj sedaj v resnici prave predpusne burke in vesele zabave.

V predzadnji številki pohrustal je nekaj župnikov, kaplanov in dohtarjev, posebno dr. A. Brumna, kojega nazivlja „dr. Slepica“, ker je kratkoviden. No, ko se je pa odgovorilo, da ima J. Drevenšek radi tega tako „piko“ na imenovanega odvetnika, ker je ta moral neko tožbo proti „Drevenškovi ljubici“ zastopati in ker se je izkazalo, da ta „ljubica“ ne more stroškov zdravljenja za svojim nezakonskim otrokom plačati, dočim „poštenjak“ J. Drevenšek o svojih tozadevnih dolžnostih ničesar vedeti noče — glede plačila svojih dolgov ima ta možicelj precej kosmata ušesa — je pa J. Drevenšek kar sapo zaprlo. Sedaj molči o „ljubicah“ drugih ljudi. Uvidel je, da je umestneje pred svojim pragom, kjer je obilo blata in smradu, pometati smeti in gnoj, kakor pred drugim. Dozdaj je iskal pezdur v drugih očeh, bruna v lastnih pa ni videl.

V zadnji številki pa „poštenjak“ Ornig in njegov časnikarski hajduk J. Drevenšek ubirata čisto druge, mehkeje, milejše in nežnejše strune. Pod naslovom „Nekoliko luči“ udrihata po J. Križmanu, prejšnjemu Štajerčevemu uredniku, ga nazivata „faliranim trgovcem“ ter mu očitata celo kopo nečednih lastnosti. Mi seveda prepustimo g. J. Križmanu, naj se zagovarja, kakor se hoče in more; le toliko glede „faliranosti“ omenimo, da je J. Drevenšek, „faliran“ jurist, „faliran“ bogoslovec, „faliran“ častnik, „faliran“ železniški in odvetniški uradnik in sploh „faliran“ poštenjak. Toda g. Ornig in Drevenšek sta postala mehka in prizanesljiva tudi nasproti slovenskim politikom in slovenskim voditeljem. V navedenem članku se namreč doslovno glasi:

„Nismo sicer prijatelji (aha!) slovenskih voditeljev, vendar nas veže poštenje (Ornigovo in Drevenškovo poštenje — kdo se ne smeje?) in naša časnikarska dolžnost, da svarimo (!!!) slovenske politike, da se o pravem času izognejo blamaži, ki jim preti od poštenjaka Križmana“.

Glejte, kako prijazen, mehek in ljubeznjiv je postal Ornig nasproti slovenskim politikom, katere je prej črtil in sovražil, napadal in preganjal, kjer in koder se je le dalo; seveda sedaj, ko je nastopil poštenjak ali „faliran“ trgovec dokaz resnice za svoje obdolžitve pred ljubljans-

krčevito mu poprime roka za meč; toda neče je takoj umoriti. Zdi se mu, da je tudi to zvijača. Ženske znajo to izvrstno. Kadar si hočejo osvojiti razkošnika, tedaj se opravljajo liki Gracije, ako jim je posla z junakom, takrat igrajo Minervo. Po poedinem značaju vsakega moškega si prirede obleko, svoje poteze na obličju, da celo svojo dušo, da jih spozna vsakdo v drugi podobi. Hotel je pričakovati trenotka, da mu jame govoriti o svoji ljubavi, da jej potem pri prvem vabljenem smehljaju potisne bodalo v srce.

Glicerija globoko sklone glavo, ustavi se tri korake od Manlija ter jeclja komaj umljivo:

Kasno prihajaš, jako kasno!

S prikritim besom odgovori Manlij:

Ali je ljubezen sadež, ki preveč gori, ako stoji dalj časa?

Prestrašena ga pogleda Glicerija.

Kaj ti je, da meni govoriš o ljubezni?

Me nisi li radi tega pozvala sem, da čeb-ljava o sreči, radosti in sladkem veselju?

Radostno bi bila kdaj čula tvoje besede; sedaj pa, ko mi govoriš tako, mi pretresa groza vse bitje.

Ne veruješ li, da si krasna, čarobna, da vsakdo, ki tebe vidi, zabi na vsako žensko, katero je vzel poprej? Tako je dejal in meč mu je le na pol še v nožnici.

Presunljivo pogleda Glicerija Manlija ter trepetaje pravi:

Tudi one, ki je mrtva sedaj?

Manlij se strese, sapa mu zastane, obraz mu zbledi, da je kakor stena. Hotel je zgovoriti Sovronijino ime, toda ustni mu ne služite. Omahne nazaj ter se z rokama oprime stebra. Glicerija mu stopi bliže ter gleda v obličje, kot da mu hoče brati globoko iz duše.

Manlij Sinister, reče s počasnim mirnim glasom, sanje so mi povedale, da me kaniš umoriti. Vem, da ti roka sega po mečem ročaju; ako me usmrtiš, ne bode me bolelo, pač da, da me imaš za morilko svoje zaročnice.

Globoko je sopol Manlij in se tresel na vsem telesu.

Otlo vpraša:

Kako so mi jo umorili? Ali jo je raztrgala zverjad, ali so mari slabotno jej telo izročili plamenu? Govori, Hetera! Povej mi, kako so jo mučili do smrti! Čuti hočem to!

Niso je mučili do smrti, nego povedli so jo h Karinovim orgijam.

Ha, zakričal je Manlij v neizrekljivem gnjevu ter si zakril obraz; potem pa mirno dejal:

Nadaljuj! Ne izpusti ni pičice. Opiši mi vse podlosti od prizora do prizora, povej, kako so oskrnjevali božanstvo moje!

skim sodiščem! Dozdeva se nam, da je to glas skeleče in pekoče vesti, dozdeva se nam, da J. Ornig že čuti, da se mu tla izpodmikajo, da je kamen v diru nizdol, a se ne ve, kaj bode vse zmisil, kje se bode ustavil. Z lažjo, zavijanjem in brezumnimi napadi se je dovolj dolgo sleparilo.

O ti ljubi, ponižni, kratki Ornig, kako se mi smiliš! Toliko nežnosti, toliko rahločutnosti, toliko dobrohotnosti nasproti tvojim sovražnikom in neprijateljem! Kako si vendar sedaj na enkrat našel svoje dobro, iskreno srce? Kako si postal iz Savla Pavel? To je res uganka; tak preobrat v mišljenju! Mogoče, da še postaneš enkrat navdušen Slovenec! Znabiti še postaneš pravi slovenski narodnjak, kakor smo mi drugi! No, mi nočemo biti preroki; ta zagonetka se bo kmalu razvozljala. Toliko je gotovo, da se bliža večer Ornigove slave; on si misli: potapljočo ladjo zapuščajo že podgane. Jaz ne bodem do zadnjega hipa čakal. Vsak trenutek je drag. Morda se še da kaj rešiti. Zatoraj vzemimo drugo piščalko v usta. No, veselilo nas bo, če bode Ornigova spreobrnitev temeljita.

Justus II.

Domače in druge vesti.

— **Slovenci v mariborskem okraju.** Pod tem naslovom objavlja mariborska „Süd. Presse“ dopis iz mariborskega okraja od slovenskega posestnika. Izvaja naslednje: Netolerantni sklep mariborskega občinskega sveta zoper slovenske napise nad trgovinami je vse Slovence mariborskega okraja vzbudil iz naše narodne zaspanosti, in mi mislimo nato, kako bi vrnili ta udarec. — V mariborskem občinskem svetu sedi tudi mnogo trgovcev, ki se imajo večjidel vsi za svoje premoženje zahvaliti Slovincem, ali nikdo teh gospodov ni zagovarjal slovenskega stališča, temveč so še celo govorili za predlog. V Mariboru so trgovska in obrtna društva, ali nobeno ni ugovarjalo žaljivemu, protislovenskemu predlogu. Žive od našega denarja, a zato nas zatirajo. Sploh so mariborski trgovci in obrtniki največji sovražni hujšakci in agitatorji, ki gredo vedno v združenih vrstah zoper nas. Zato so Slovenci mariborskega okraja opravičeni vprašati, ali ni pod njihovo narodno častjo, pitati z denarjem te bojovite peteline! Zato je naša dolžnost, da si ustvarimo v Mariboru zavedni slovenski trgovski in obrtni stan, to mora biti naš program za bližnjo bodočnost. Zato naj se skliče v Maribor čimprej zaupni shod, h kateremu naj se povabijo denarni zavodi, politična in gospodarska društva in zastopniki slovenskih občin iz mariborskega okraja. Na shodu naj bi se sestavil program za ustanovitev slovenskega trgovstva in obrtništva ter se izvolil narodni svet. Le otroci se puste tolči, a Slovenci nismo otroci, temveč možje, ki si hočejo in morajo izvojevati gospodarsko neodvisnost. — To je glas, katerega smo že dolgo in nestrpnost

pričakovali iz Maribora. Dovolj besed, na delo, na delo!

— **Celjski mestni dolgovi** dosega skoraj tri milijone kron. Četudi se plačuje, oziroma imelo plačevati večinoma samo $4\frac{1}{2}\%$ obrestij, iznašajo vendar obresti na leto stopetintridaset tisoč kron. Letos je mestna hranilnica odpisala obresti, t. j. podarila jih 33.329 K, plačati pa še ima mesto v gotovini stotisoč kron za obresti in teh — ni. Že ko so jemali zadnjih 400.000 K za novo šolo, dovolil jih je načelnik mestne hranilnice dr. pl. Jabornegg, kakor se je izjavil v mestnem zboru, pričakujoč, da se obresti v pravem času plačajo. — No, plačevati se ne morejo! In kljub temu delajo nabrežne promenade, ki so popolnoma brez potrebe in — zame-tujejo denar! Zasebnika s takim gospodarstvom morali bi dati pod kuratelo; — deželnemu odboru, nadzorniku pa je vse prav. Heil! Heil! Heil!

— **Šetališče po bregu Savinje „Uferpromenade“** so začeli prirejati celjski mestni očetje po nasvetu dr. Negri-ja. Kupilo je mesto prej „Urekov vrt“ za grofijo ob Savinji z namenom, napraviti šolski vrt iz njega. Nekaterim mestnim očetom pa je hitro prešla misel šolskega vrta, oni so začeli ustanavljati promenado tudi na tej strani Savinje, četudi ima naše mestece šetališče razen prostornega mestnega parka in hribov za njim okoli in okoli mesta res dovolj. Nekateri bogatini v mestnem zastopu zamenjavajo dosledno svoje gmotno stanje z onim tako globoko zadolženega mesta. Upirati se tem glavam nikdo od kimovcev v mestnem zastopu ne upa in tako so kupili Dirmhirmovo hišo, ker ima vrt ob Savinji, za tako ceno, kakor je nikdo ni hotel dati za njo, preplačali so desetkrat Pallos-ev vrt, kupili brez vse potrebe Planerjevo hišo z vrtom in sedaj sta še samo dva posestnika, ki ne izprevidita, da bi bilo potreba dati mestu svet tukaj ob Savinji za potrato. Da pa se začne ta potratna promenada, popipali so zadnje trte, grmičevje ter vrtno rastline iz Urekovega vrta. Nekateri pa so se vendar spomnili, od kod denar, ker tudi hranilnica zdaj ne more več dati, kakor od obresti dolgov mesta odpisati 33000 K, in so izročili stvar nekemu odseku. Ako se namreč promenada nabrežna dodela z nasipi in podzidanjem, šel bo več ko milijon — v čisto nepotrebno cesto. Ljudstvo pa plačuj!

— **Uradnik in agitator.** C. kr. nadgeometer, Emanuel Martini, ki je bil svoje dni v Celju in ga ondodni Slovenci gotovo še pomnijo vsled njegovega sovražstva do Slovencev, je postal v Mariboru kaj marljiv vsenemški agitator. Komaj se je preselil njegov malik, prejšnji mariborski drž. poslanec Wolfhardt, na lastno željo na drug svet — ljudje Wolfhardtovih lastnosti se zbirajo baje v valhali! — že si je vzel g. Emanuel dopusta za štiri tedne, ki ga misli porabiti za agitacijo. Tako je v ponedeljek, dne 8. t. m. celo sklical na lastno roko volilni shod, na kojem je kaj toplo priporočal svojega novega malika, vsenemca Wastiana, ki se tudi poteguje za mariborski državnozbornski mandat. — Slovenci najodločneje pro-

testujemo proti takemu postopanju c. kr. uradnika! Slovenskemu uradniku je samo treba, da v slovenščini zahteva pri železnici voznega lista, in že je prestavljen nekam med gornještajerske todne, češ da je političen agitator! Nemškemu uradniku pa bi bilo že celo aktivno posezanje v politično življenje dovoljeno?! Poslanci!

— **Južna železnica v službi „Südmarke“.** Pri kolodvoru v Št. Ilju v Slov. gor. je postavila zraven tira Südmarka svoj „šild“, na katerem z velikimi črkami priporoča svojo gostilno „Südmarkhof“. To je škandal! To je izzivanje! Po nemškem ozemlju naj postavlja „Südmarka“ svoje izzivajoče napise, kakor hoče, a na Slovenskem ne! Kdo pa v naših krajih pomaga vzdrževati železnico? Gotovo domačini. A južna železnica tako oholo postopa proti nam; če kak Slovenec domačin hoče postaviti kako hišo v neposredni bližini železnice, se mu zabrani, a tujcu-Nemcu pa se skoraj brez dovoljenja pusti staviti svinjake, kurnike in vse, vse. Torej pribijemo danes: Južna železnica je dekla „Südmarke“!

— **Tudi naš slavní deželni odbor** opravlja lakajevo službo „Südmarki“. Prej ko še v Št. Ilju ni bilo tiste slaboglasne kobače — „Südmarkhofa“, so deželni potovalni učitelji imeli svoje predavanje navadno pri narodnem gostilničarju Celcerju, a sedaj morajo hodit govorit praznim klukam „Südmarkinim“. Dežel. vinorejska šola prireja takozvane „kurze“ v kobači, edino z namenom, da bi „Südmarkin“ krčmar ne prišel na kant. Čudno je pri tem le to, da, če prosi kako naše društvo za potovalnega učitelja, moramo čakati mesece in mesece ali pa celo zastonj — a v „Südmarkhof“ pa hodijo skoraj vsako nedeljo ti učitelji predavat. Dovolimo si deželni odbor vprašati: Ali plačuje „Südmarka“ in njeni frakarji več davka kot naš kmet? Vi pa, poslanci naši, zabeležite si, da štajerski dež. odbor podpira „Südmarko“ in njen „hof“ v Št. Ilju, ter da je ponižen sluga tega društva!

— **Občinske volitve** se bližajo v občini Cirknica pri Sv. Ilju v Slov. goricah. Dosedanji župan in hud nemškutar Korlček z razdraženimi brkami se neki zelo boji za županski stolček in dela na vse kriplje, da bi še tudi v bodoče ostal „puremajster“. Pa kakor se sliši, že zveni nekje za teboj turobnoglasni „miserere“ za tvojo župansko kronico. — Volilci! Ne dajte se delj naprej komandirati v lepi vaši občini od moža, ki je postal izdajica svojega naroda, od moža, ki drži s privandranimi Nemci ter zatira domačine. On se je enkrat izrazil: „Desetkrat ljubši mi je Nemec, ki se semkaj priseli, kot pa bedasti Slovenski kmetje“. Zapomnite si to volilci. Pridno glejte na razglase na občinski deski, vsi kot eden mož na volišče, proč z osebnostmi in zmaga bo vaša! Županuje naj mož, ki čuti z vami, ki bode delal za vas, za narod, za kmeta!

— **Koncert „Celjskega pevskega društva“** na praznik 1. junija bodo posetili prijatelji umetnosti v precejšnjem številu tudi iz daljne okolice celjske. To je zadovoljiv pojav narodne probuje

Tega niso storili. Rimljanka, ki jo je nameravala oteti jo, je v ječi zamenila z njo obleko; a ko so jej preprečili namero, je vtaknila tvoji nevesti bodalo za pas; umorila se je prej, nego se je je dotaknila moška roka!

Manliju so gledale solze iz oči; meč odpade njegovim rokam.

Oj, bogovi nebeški, blagoslovite ono ženo za bodalo! Ne veš li, kdo je bila?

Neče, da bi jo poznali.

Manlij sope prosteje, kakor oni, ki se je zbudil iz strahovitih sanj.

Hvala ti za to vest, hvala ti tisočera!

Nekaj strahovitega je bilo v tej hvali.

Toda nevarnost še ni pri kraju, pravi Glicerija. Karin, kateremu je kri mučenice oblila blede obraz, se je onesvestil na naslonjaču, in trepetajočo mu dušo je navdala misel: Ako je ta ženska tako mogla umreti, kako bode divjal in moril njen oče, njen soprog. Nikdo ni poznal Sovronije; toda prisotnost mojega očeta je zbudila pozornost, in dasi ni javno povpraševal po Sovroniji, se je pričelo vendar le slutiti, da bi umorjena vtegnila biti njegova hči. Zaradi tega pokličejo vaju jutri oba h Karinu. Vprašali vaju bodo, ali poznata mrtveca, čegar truplo so našli v krščanski ječi ter pokazali vama tvojo mrtvo nevesto. Manlij, da ti je ta hip srce od kamna!

Ne daj, da se ti vidi solza v očesu, ko uzreš njeno truplo. Reci, da je ne poznaš. Hladno naj ti je obličje, kajti ako se izdaš, pogube te.

Hladan naj bi bil? pravi Manlij, strmeč pred se. Ne spoznam je naj, ko mrtva leži pred mano; rečem naj, da je nikdar nisem videl?!

Meniš li, da bode Karin pustil glavo njemu, čegar soproga je umrla radi njega?

Prav imaš, Manlij se bode znal pohuliti!

Glicerija pade pred Manlijem na kolena, razgali si prsi ter zastoče:

A zdaj poprini meč in začni zmanoj!

Manlij se nasmehne.

Sanje tedaj so ti pravile, da te usmrtil jaz? Oj, oj!

Res si krasotica, Glicerija, razkošna prikazen. Je li istina, kar se govori o tebi, da te Karin obožuje?

A jaz ga sovražim tem huje, nego on ljubi mene. Čemu vprašaš to?

Lej, vedel bi rad, si ga li morda kdaj osrečila s svojo prijaznostjo?

Nikdar, niti s smehljajem ne.

In on bi dal solnce za noč, ki bi mu jo podarila ti.

Ako mu kdaj podarim katero, tako mi Stiksa, bode trajala večno, zakriči Glicerija in plane kvišku z žarnim licem.

Manlij stopi k njej ter jo prime za roko.

Glej, tvoj sen te je varal; jaz te ne usmrtil, Glicerija, ne, jaz te ne usmrtil, nego le vzamem za soprogo.

Strahom mu odtegne Glicerija svojo roko.

Manlij to roganje je grenkeje od smrti!

Ne, — to je ljubezen, jaz te ljubim!

Manlij, ne tako! Ne mori me na tak način nego z ostrim mečem.

Jaz te ljubim. Če sem ljubil tvojo sestro, moram sedaj njeno lice najti v tvojem licu. Ko me bo radi njene izgube proganjala bol, tedaj se hočem zatekati k tebi, da me ntešiš. Jaz ne verujem ničesar, kar govori o tebi svet. Zabiti hočem prošlost tvojo, ustvaril bodem iz tebe to, kar ti je bila sestra. Nazaj te povedem k tvojemu očetu, blagosloviti te velim z onim blagoslovom, ki ga je govoril tvoji sestri. Vse ti podarim, kar sem njej; nosila bodeš njena priprosta krila, nadel ti bodem celo njeno ime ter te zval svojo Sovronijo.

Drhte se iztrga Glicerija Manlijevim rokam, koje je nežno pritisnil na prsi. Burno jej bije srce, lice jej gori. Odhiti, ne da bi odgovorila le besedo na opojni njegov govor.

Srpo zre Manlij za njo. A ko se je bila oddaljila, pravi pikro: No, se li ne znam lisičiti tudi jaz?

(Dalje prihodnje.)

in dokaz, kako raste čut za umetnost, za domače umetno petje. Na drugi strani vabi tega ali onega h koncertu zavest, da se ne gre pri tem samo za njegov lastni užitek, temveč da položi en del vstopnine v blagajno „Dijaške kuhinje“ in s tem pripomore ubogemu dijaku do toplega kosilca. S tem podpiramo bedne dijake in vzgojujemo slovensko inteligenco in koristimo narodni stvari neizmerno. Ni še dolgo tega, ko so imeli Nemci v svojem gledališču enako uprizoritev v prid svojih dijakov, in je bil obisk velikansk. Upamo tedaj, da tudi Slovenci, ki so mnogo bolj vneti za svojo mladino in imajo več ubožcev med dijaki, ne bodo zaostali za Nemci in prišli vsi 1. junija v Celje.

— **P. n. dopisnikom „Domovine“.** V zadnjih dveh letih so mnogi cenjeni sotrudniki „Domovine“ pošiljali svoje za „Domovino“ namenjene sestavke na moj naslov. Zahvaljujoč se vsem omenjenim gospodom v imenu narodne stvari za njih trud za slovensko časninstvo in v svojem imenu za veliko meni izkazano zaupanje, prosim, da se v bodoče za „Domovino“ namenjeni sestavki pošiljajo naravnost na naslov uredništva, ne pa na moj naslov, ker vsled izpremenjenih razmer nisem več v nikaki formalni zvezi z „Domovino“. Ob ti priliki pa le izražam svojo željo, naj bi vsi rodoljubi, ki imajo čas in sposobnost, posvečevali čim dalje bolj svoje moči v podporo narodnemu časopisju, saj je isto edino polje, na katerem se v naših neurejenih političnih razmerah more delovati za blagor skupnosti.

Dr. V. Kukovec.

— **V nedeljo 14. majnika na Vransko!** Tam se vrši veselica v prid „Učiteljskemu konviktu“ s petjem, tamburanjem in veseloigro „Napoleonov samovar“. Kdor se hoče torej pošteno in prijetno zabavati, naj pride v nedeljo ob 4. uri popoldne na Vransko.

— **Požar v Šeščah!** Poslanec Žičkar in tovariši so stavili v državnem zboru sledeči-njni predlog zaradi podpore pogorelcem v vasi Šešče, občina Št. Pavel pri Preboldu, polit. okraj Celje: Dne 4. aprila t. l. je napravil požar v vasi Šešče čez 70.000 K škode, ki se je uradno dognala. Prizadetih je bilo, kakor kaže uradni izkaz, dvanaest posestnikov, katerim je pogorelo 45 poslopij. Pogorelci so bili zavarovani za malenkostne svote. Vrhutega je dve tretjini od teh močno zadolženih; njihovi dolgovi znašajo 28.200 K. Beda je velika, ker je nekaterim zgorelo tudi nekaj živine, mnogim vsa živila, vsem pa krma za živino. Ž ozirom na bedo, ki je nastala pri mnogih družinah v imenovani vasi, stavijo podpisani sledeči predlog: Visoki državni zbor naj sklene: C. kr. vlada se pozivlje, da dovoli za olajšavo vsled bede prizadetim bednega okraja zadostno svoto. Ta predlog se naj izroči po poslovníku kolikor mogoče hitro tozadevnemu odseku.

— **Naskok na okrajni šolski svet ptujski.** Dne 11. t. m. je bila plenarna seja novega okrajnega zastopa ptujskega pod predsedstvom peka Orniga. Na dnevnem redu je bila tudi volitev zastopnikov za okrajni šolski svet, čeravno mu poteče postavna doba komaj l. 1906. Slovenska manjšina je pred to točko dnevnega reda podala odločno izjavo, ker se opira na razsodbo najvišjega upravnega sodišča, vsled kojega sedanji okrajni zastop ni opravičen zastopati, ker je izvoljen le vsled mnogih nepostavnosti. Sedanji okrajni zastop torej nima pravice voliti novi okrajni šol. svet, ampak ima le nalogo mirno čakati razpusta. — To izjavo je podal g. prof. Zelenik. Po izjavi prof. Zelenika je slovenska manjšina takoj zapustila plenarno sejo ptujskega okrajnega zastopa. Ornigovi pristaši so kljub temu izvolili novi okrajni šolski svet in s tem pokazali, kako radi bi postali gospodarji šol in učiteljev, če tudi nepostavnim potom. Pribiti moramo postopanje vladnega komisarja, ki je tiho sedel in se niti ganil ni proti nepostavnostim, katere so uganjali nemčurji v njegovi prisotnosti. Sicer je pa stvar naših poslancev, upreti se takemu postopanju na podlagi energične interpelacije.

— **„D. Wacht“ proti slovenskemu obrtniku.** Ta lažnjivi list je že parkrat na skrajno nesramen in lažnjiv način napadel slovenskega ključavničarja v Celju, g. Rebeka. Njemu in tudi nam se ne zdi vredno odgovarjati na takšne neumnosti, plod posurovelih možgan; rečemo samo, da ta zemlja je naša, in da že zdavnaj ne bi bilo na njej prostora raznim razvpitim kriminalnim osebam iz nemškutarskega tabora, ako bi vsi izdajalci svojega rodu imeli vsaj toliko poštenja kakor Judež Iškarijot. Ako pa misli „D. W.“ škodovati slovenski obrti, zatrjujemo, da g. Rebekovi naročniki iz nemškutarskih vrst niso vsi skupaj vredni počenega groša.

— **Mozirčani** so poslali letos Nemce in njihove časnikarske cunje po aprila. Nemčurska hozana se je slišala od Mozirja na Dunaj, odtam pa še naprej. Zdaj pa je tudi Mozirčanom preveč te neslanosti, katero so vzeli nemški časnikarski mazači za golo resnico. Poslali so jim popravke, češ, da so si res ustanovili četrti razred, na katerem se bo tudi poučevala nemščina, zato, ker smo v Avstriji. Za Nemce so v Mozirju še preveč tla!

— **Sv. Jurij ob juž. žel.** Dragim bralcem „Domovine“ hočem naznaniti, kako sem se veselil in kratkočasil (!) v narodnem trgu Št. Jurij. Pred kratkim sem se peljal po železnici od Celja proti Št. Jurju. Ko na kolodvoru izstopim, grem po cesti proti trgu in koj na prvem poslopju ob cesti zagledam nemški napis J. F. Schescherko Muhlstein-Niederlage. Oho, mislim si, kje pa sem! Ali sem, ali ne v narodnem trgu, ali sem tam gori v nemškem rajhu. Čudno, čudno! Na sloverski zemlji pa tako germanski napis. — Žalostno! Ko pridem naprej, krenem v prvo gostilno na desni; tu si mislim okrepčati s svežim delniškim pivom; pa zopet čuda: Ni ga bilo dobiti tega najboljšega piva. Tu se vidi, kako malomarni so slovenski gostilničarji, da se ne drže gesla: „Svoji k svojim“, in rajši od drugod naročajo pivo, nego da bi podpirali domačo tvrdko. Kmalu se poslovim in grem naprej po trgu, kjer vidim še tuintam kakšen spačen napis. Ali tega bi ne bilo treba v tem trgu! Kje je naš narodni ponos! Slovenci, obnašajmo te tako, da bomo slovenskega imena vredni.

— **Žičani konjiškim Slovencem.** Iz znanih vam dejstev bi eventualno obsodili žiške fante za pomilovanja vredne bebce. V istini pa so vsi vrlo narodni, kakor so bili vedno, o čemur vedo pripovedovati narahljane kosti konjiških nemčurjev. Samo eden, po poklicu čevljar, se je nalezal pri svojem mojstru Kovaču v Konjicah pogubnega duha „giftne krote“ in ves škandal je izviral od njega. Ravno ta pa je popolnoma brezpomemben človek. Žal nam je njegovih dobrih in poštenih staršev. Na drugi strani pa vam sosede Konjičani, ne sme takoj srce se razburiti, če na vasi fantje pevajo in ukajo! Te pravice jim vendar ne more nikdo odreči. Smatrali smo za dolžnost spregovoriti pojasnilno besedo, da ne bode neljubih konfliktov, ki bi eventualno zmotili dolga leta trajajočo prijateljsko vez, obstoječo med Žičami in Konjicami.

— **Porotno sodišče v Celju.** 57 let starega kramarja Franca Beliharja, ki je v Trbovljah radi venca fig zabodel Franca Praprotnika, so celjski porotniki od uboja oprostili in je bil Belihar obsojen le radi prestopka proti varnosti življenja na osem mesecev strogega zapora ter časno izpuščen. Belihar se je zagovarjal s silobranom.

— **Oproščen od obtožbe radi uboja** je bil 31 let stari posestnikov sin Janez Durnik iz Gaberskega pri Trbovljah.

— **„Celjsko pevsko društvo“** naznanja svojim pevcem in pevkam, da so redne vaje kakor poprej v torek za moški zbor, v sredo za ženski zbor in v petek za moški in ženski zbor skupaj. Pridite vsi redno, da bo moralni uspeh koncerta tudi dovoljen.

— **Železnica Grobelno-Rogatec.** Dne 10. t. m. je bila na Dunaju deputacija iz Šmarja in Rogatca, ki je pod vodstvom drž. poslanca dr. Ploja se oglasila pri vodji želez. ministrstva Vrbi v zadevi zgradbe železnice Rogatec do deželne meje. Voditelj železničnega ministrstva je obljubil storiti vse, da se zgradba pospeši.

— **Župnišče in cerkev v Stopercih zaprta.** Pod tem naslovom je priobčila pretekli teden „Marburgarica“ dolg članek samih gorostasnih laži. Seveda nista imela slaboznana „D. Wacht“ in „Tagblatt“ drugega opravila, kakor ta članek ponatisniti, saj se gre proti zavednim Slovencem. Žalostno pa je, da vse to povzroča rodbina Cvirn, vsaj tako se hvalijo okrog. Če nimajo drugega dela, kakor delati prepir, bi si lahko poiskali drugi kraj. Cvirn je bil nekda slovenski Cvirn a se je prelevil v nemškega Zvirna in od sedaj se bode če menda imenoval „štrik“, kar bi bilo še najbolj prav. V Stopercih je bil mir, dokler ni bilo tega človeka. V Žusmu je napravil prepir,

ko je bil tam nastavljen, ravno tako v Framu, in zdaj poveljuje „krotarjem“ v Stopercih.

— **Učiteljsko mesto.** Na petrazredni, v tretjem kraju stoječi šoli pri Sv. Duhu-Ločah je popolniti mesto učitelja. Prošnje do 31. maja na krajni šolski svet. Učitelji dobe poleg plače še prosto stanovanje in denarni prispevek 100 K na leto.

— **Tatvina denarnih pisem.** Poštni uradnik, Nemetz, ki je na sumu, da je na železnici med Dunajem in Trstom praznil denarna pisma, je svoj zločin priznal v toliko, da je dobil v pisnih samo osem dolarjev; s temi je kupil otrokom čevlje in obleko.

— **Himen.** Gdč. Cilka Klopčič, g. Josip Tajnik, c. kr. davčni pristav, si usojata naznaniti, da se poročita dne 14. maja t. l. v župni cerkvi Sv. Petra v Savinski dolini. Čestitamo!

— **Velika nesreča — dve ženski zgoreli.** Iz Vidma se nam poroča: Dne 9. t. m. ob 10. uri po noči je nastal požar v hiši Antonije Pleterski, po domače Volčanšek, v Starivasi, občina Videm. Poleg Pleterske je stanovala Neža Zemljak, 80 let stara ženica, v omenjeni hiši. Ko so prišli sosede in požarna bramba iz Vidma, Krškega, Leskovca ter Rajhenburga na mesto požara, je bila soba, kjer so imenovane ženske stanovale, že v plamenu. Ogenj se je naglo širil ter je uničil vse imetje Pleterske; sosednja poslopja je požrtvovalna požarna bramba rešila. Trupla Pleterske in Zemljakove so našli v pepelu zgorele hiše. Nesrečo sta ženski najbrž sami zakrivila pri kurjenju železne peči, ki je bila v spalnici. Škoda je precej velika, misli se, da je več sto gotovega denarja prišlo v nič.

— **Brežice.** Slavno občinstvo brežiškega okraja opozarjamo na slovenskega stavbinskega ter galanterijskega kleparja, gosp. Ignaca Zalokarja, ki ima svojo delavnico v Antončičevi hiši pri cerkvi sv. Roka v Brežicah. Gospod Zalokar je pravi mojster v svojem poklicu, točen v postrežbi. Narodnim trgovcem pa priporočamo imenovanega slovenskega obrtnika. Naročila sprejema tudi trvdka Uršič & Lipej v „Nar. domu“.

— **Toča** se je vsula 9. t. m. v brežiškem okraju. Vinogradi so precej trpeli.

— **Mariborski Slovenci** prirede prihodnjo nedeljo, dne 14. majnika izlet v Vurbek. Kakor je slišati, pridejo isti dan tudi šentlenartski in ptujski Slovenci v Vurbek.

— **Umrli** je dne 7. t. m. v svoji domovini, v Šmartnem pri Slovenjgradcu slovenski osmošolec mariborske gimnazije, Franc Zavodnik.

— **Nezgodna na mariborskem kolodvoru.** Dne 8. t. m. popoldne je trčila na tukajšnji južni postaji težka lokomotiva za brzovlake v manjšo tovorno lokomotivo. Zadržna je bila tudi zakurjena, a kurjač in strojevodja sta bila v trenutku nezgode odsotna. Vsled močnega sunka se je odprla pri tovarni lokomotivi zatvornica (regulator) pare in lokomotiva je v največji hitrosti otekla proti koroški postaji; tam se je zagnala v štiri s premo-gomne naložene tovarne vozove in jih popolnoma razrušila. A pri tem se je lokomotiva sama močno poškodovala in je obstala. Le slučaju se je zahvaliti, da se ni pripetila velika nesreča.

— **Maribor je v Rusiji.** Iz Gradca je bila pred dnevi odposlana razglednica s slovenskim naslovom in namenjena v Ruše pri Mariboru. Ubogi graški uradnik tega gotovo še nikdar nislal ni, a ker mu je ime menda zvenelo slovansko, je poslal razglednico v Rusijo; na njej sta dva ruska pečata. Tam so bili šele v zadregi, kam ž njo, a nedolgo; poslali so jo nazaj in zapisali Marburg. V Rusiji poznajo naše kraje, v Gradcu ne. Da, čudna so pota usode in — razglednic.

— **Šolske vesti.** Razširijo se sledeče šole: Štirirazrednica v Kamnici pri Mariboru v petrazrednico; trirazrednica v Pilštanju v štirirazrednico in dvorazrednica (nemška) Štorah pri Celju v trirazrednico. Učitelj-vodja enorazrednice Sile Vrhe je postal Iv. Mohorko, dosedaj vodja enorazrednice pri Sv. Jerneju nad Muto.

— **Gornji grad.** Okrajno učiteljsko društvo je zborovalo v nedeljo, dne 7. t. m. v Novi Štifti. V svojem pozdravnem nagovoru je javil načelnik društva, g. Ivan Kelc, veselo vest, da je okrajni zastop dovolil štipendij učiteljskim 240 kron letno. Po prečitaniu in odobrenju zapisnika zadnjega zborovanja se je razpravljalo o nekih internih zadevah in se je sklenila primerna resolucija. Vse navzočnike je zelo zanimala krajepisna razprava o Novi Štifti. Gospod poročevalec je pa tudi kaj zanimivo in jedernato poročal ter je burno ploskanje koncem razprave kazalo, da so vsi bili g. nadučitelju hvaležni za predavanje. Nato je g. Šijanec poročal o zborovanju društva za zidanje „Učiteljskega konvikta“ in o zborovanju spodnještajerske „Zveze“. Izvolil se je odsek, ki ima vso nadaljno akcijo za prireditve koncerta v prid „Učiteljskemu konviktu“ voditi. Prihodnje zborovanje je začetkom meseca junija v Šmartnem, kjer se bode tudi vršila skupna vaja za koncert.

„Feller-Elsa-Fluid“

S to znamko zavarovan Fellerjev rastlinsko esenčni fluid je, kakor razvidno iz zdravniških pri-poznanj in 60.000 zahvalnih pisem, izvrstno odpravljalno in olajševalno domače zdravilo, hval-jeno za protinske in revmatične bolečine, zbadanje, trganje ter bolečine v glavi, zobovju, v prsih, vratu in križu itd. po prehlajenju nastale bolezni, krčne in nervozne popadke. 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic franko 5 K. Dobiva se pri F. V. Feller, Stubica, Elsin trg, Hrvatsko.

Za pogorelce v Šeščah.

II. izkaz: Norbert Zanier drugih 120 K in Fr. Piki 100 K iz Št. Pavla mesto velikonočnih daril; Milka Mankoč 20 K. I. Makoč 20 K. prof. Gomilšek 10 K. iz Trsta; K. Zimet 5 K. trbov premogokop. del. družba 20 K. F. M. Hammerle iz Dunaja 35 m blaga. slav. gornje-savinjska pos. v Mozirju 20 K. D. Hribar v Ljubljani 5 K. Gustav bar. Wittenbach v Št. 20 K. J. Polanc v Petrovčah 10 K. Wesely & Co. v Gotovljah 15 K. A. Globočnik v Žalcu 10 K. F. Kolenc v Ljubnem 10 K. dr. I. Dečko v Celju 20 K. župnik Fr. Cizej pri St. Martinu p. Šal. 20 K. Josipina Schumi v Ljubljani 20 K. sl. posojilnica v Celju 100 K. I. Vrabl v Celju 20 K. župan in dež. posl. F. Roš v Hrastniku 20 K. učit. v Plešivcu J. Pavlič 5 K. T. Gerl nasl. 1 zaboj ploščevinaste posode in K. Jakobi iz Gradca 6 K. županstvo trga Vransko nabralo 100 K. in sicer od: M. Lužman. F. Majcen. Marija Golob. Schildenfeld. Lončar. Učakar. Supan. J. Mušic. neimenovan. Menschlager. Pistotnik. Kramer. Lukman. neimenovan. Okras. A. Vrabl. neimenovan. Bizjak. Schide. A. Zorko. Avg. pl. Wittenbach. J. Blatnik. neimenovan. vsi po 1 K. nadalje Bl. Kumer 2 K. A. Hroschan 3 K. A. Šnidersič 2 K. M. Albl 5 K. Kozmely 40 v. J. Stanzer 2 K. Schwenner 10 K. L. Stober 2 K. župn. V. Gršak 3 K. Zamuda 2 K. M. Jezovšek 5 K. Karič 2 K. neimenovan 4 K. Rotner 5 K. dr. Kaspar 3 K. Brinovec 10 K. J. Kladnik. L. Gradišnik in Meglič po 2 K. Vas 40 v. Cizaj 2 K. A. Kummer 3 K. Kuhar 2 K. Senik 50 v. Golob 50 v. F. Kolšek 2 K. Ograjensek 4 K. J. Mešič 2 K. Urh 66 v. Županstvo Trbovlje nabralo po g. Ferd. Roš 115 K 26 v in sicer: A. Kaus 6 K. A. Dolničar 5 K. J. Forte 3 K.; po 2 K od: J. Speiser. S. Jager. J. Krammer. Goropecšek. Marija Goropecšek. A. Trotnik. R. Plavšak. J. Mlaker. Počivalnik. F. Rinaldo. Sporn. Kosem. Roschay. Mih. J. Mahkovec. Ranzinger; po 1 K od: Malgaj. U. Brodnik. P. Zadobovšek. A. Huš. J. Bizjak. J. Božič. A. Spel. A. Dimnik. Pong. Knaflič. J. Javoršek. J. Mayer. M. Zakonjšek. N. Pinterič. Gislis J. J. Flis. Stojec. P. Drobec. Petek J. Avg. Uranscheck. M. Uranscheck. A. Kores. Metinec F. neimenovan. M. Arnšek. J. Plevčak. J. Kralj. M. Dolinar. J. Kahne. A. Per. J. Barbo. A. Šuln. A. Poch. F. Čilenšek. Izlakar J.; Volker 1 K 30 v; po 60 v od: M. Selovšek. J. Rozman. J. Pirc. J. Merzel. J. Berger. M. Jerman. M. Goršek. J. Schlosser; po 50 vinarjev: A. Kristovic. Dežman. Ule K. Bastič F.; po 40 vinarjev: J. Kreže. J. Dermovšek. A. Novak. Vavtihar F. Vozelj J. Kukenberg. Jerman J. Jerman F. Medved J. Zupančič J. Lamprečnik J. Jerman Jan. Fr. Mutud. Bl. Košak. J. Babič. M. Giolet. Hrastovec J. Golob J. And. Vabič. F. Spiler. Tavornik F. M. Laznik. D. Berger. Fuchs. Odlažnik. J. Majcen. F. Bolte. Juvan. Berglez. F. Dolinšek. J. Dergan; po 30 vinarjev od: E. Mreže. J. Hübl. F. Skrabar. H. Lech; po 20 vinarjev od: J. Jamšek. F. Bedenik. B. Jamšek. J. Zakožusek. Unbranija F. Iv. Popovič. F. Mekan. Salesina. F. Pistotnik. Frajle A. Podbregar. Kotar F. F. Slapnik. Skof Bl. Klavžer J. V. Razpotnik. Čet A. Zapevc Jos. Dergan L. L. Eržen. J. Novak. Weiss J. Brinar F. Ozebek J. F. Koritnik. J. Zupan. Jančič F. A. Rožar. Fr. Košak. Jurič F. B. Kosmač. Pertinač J. K. Romšale. A. Pestivšek. Navrat M. F. Drogenik. M. Uršič. Sorinc M. V. Gorlust. Zmerzlak M. Kašman J. M. Donšek. Frankovič. Klančnik J. Bl. Tomše. N. Kraše. Fondic T. F. Laznik; po 10 vinarjev od: N. Jerman. M. Bocko. Romšak K. F. Moherec. M. Plahuta. J. Bizjak. Kase J. F. Roter. Halešek P. St. Buliš. F. Hermell. Stf. Kozik. Sevela St. Drozd J. Fr. Resnik. Čerk J. Karlič Urs. Egger M.; Joka Oros. 16 v. Zupan Fr. in J. Novak po 50 vin. Dalje: Rancigaj. župnik. St. Peter K 5—. Neimenovan K 6—. Ogrizek. župnik. Črešnjavec. K 2—. župnijski urad Gotovlje nabral K 60—. Gregor Zajc K 10—. č. g. Šlander. dekan. Staritrg K 20—. F. Krašovic. okrajni sodnik v pokoju. Gradec K 8—. Aug. Gündtner. Slov. Gradec K 10—. Stari grof Salm. Novo Celje K 30—. župnijski urad Galicija nabral K 26—. župnijski urad Solčava nabral K 15—. nadžupnijski urad Laško nabral K 36—. J. Cesar Mozirje K 5—. Skupaj II. izkaz . . . K 1.039'26 I. " " " 2.686'40 K 3.725'66

Za ta blagodušna darila se v imenu pogorelcev iskrena hvala izreka in se obenem za daljno podporo vljudno prosi. Darove sprejema župnijski urad in Norb. Zanier v Št. Pavlu.

Št. Pavel pri Preboldu. 12. maja 1905.

Listnica uredništva.

G. France iz Žiž. Vašega dopisa žalibog ne moremo objaviti. Je prester. — Pa brez zamere!

Zahvala.

Za premnoge dokaze presrečnega sočutja povodom bolezni in smrti naše ljubljene hčerke. sestre in svakinje. gospice

Pavline Južna

izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo. Osobito se zahvaljujemo prečastiti duhovščini. slav. učitelstvu tukajšne ljudske šole in sl. pevskemu zboru. Iskrena hvala istotako vsem onim, ki so v tako mnogobrojnem številu izkazali dragi pokojnici zadnjo čast.

Sv. Jurij ob. Taboru, 9. majnika 1905.

(237) 1 Žalujoči ostali.

Kupujte narodni kolek!

Hiša

s tremi sobami, kuhinja, sadonosnik na lepem kraju blizu Slatinskih kopališč se zaradi preseljenja roda proda ali pa da v najem.

Natančneje se izve pri Alojzu Žolgarju, Sv. Peter-Medvedovo selo, pošta Pristova.

Več spretnih mizararskih pomočnikov sprejme takoj (243) 2-1 MARTIN STOJAN, Teharje, p. Štore.

Več gospodov se sprejme na hrano (242) 1 od 15. t. m. naprej, v CELJU, Kovaške ulice št. 13 (v hiši g. Kmecla pritličje)

Sprejme se trgovski učenec (240) 1 K. WERLI Cerknica pri Rakeku.

Čateške toplice na Kranjskem pol ure od železniške postaje Brežice. Akratio-terma prve vrste, toplote 40—42° R; vplivajo eminentno proti protinu. mišični in členski revmi in njih posledičnim boleznim, kakor tudi neuralgiji, kožnim boleznim in ranam, kroničnemu materničnemu vnetju, eksudatu itd. Stanovanja in kopališki baseni nanovo sezidani, tako da odgovarjajo vsem higijeničnim zahtevam ter se slav. p. n. občinstvu najtopleje priporočajo. Kopališki zdravnik dr. J. Strašek. Vsa nadaljnja pojasnila da (236) 3-1 kopališko oskrbnitvo toplic, p. Brežice.

SVOJI K SVOJIM! Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko vavarovalno zadrugo „CROATIA“ pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba. Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah. Vsa pojasnila daje: Podružnica „Kroatia“ v Trstu. (239) 26-1 Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Išče se kot učenec za večjo trgovino v mestu, priden in pošten ter močan dečko. Prednost imajo isti, kateri so obiskovali 5 razred. ljudsko šolo ali pa meščansko šolo. Natančneje pojasnila daje Zdravko Krajnc Škofjaloka na Kranjskem. (241) 2-1

Veliko presenečenje! Nikdar v življenju več take prilike! 500 komadov za gld. 1.95. 1 prekrasno pozlačena, precizijska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči. 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi fl. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim zlahtnim kamnom, 1 elegantna damska broža, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnat mošnjiček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz double zlata s patentiranim zaklepom, pisalna priprava iz niklja, mičen album s prekrasnimi slikami, 3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za sestavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo gld. 1.95. Razpošilja proti postnemu povzetju, ali če se denar naprej pošlje. Dunajska razpošiljalna tvrdka P. LUST, Krakov šte. 512. (244) NB. Za neugajajoče se vrne denar. 2—1

Potnikom v Ameriko v prevdarek!! Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov ZWILCHENBART BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9 sprejema potnike za linijo čez PARIS—HAVRE po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov do HAVRE. — Govori in piše se v vseh jezikih. Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zaupljivo na nas, in sprejel bode brezplačno najboljša pojasnila.

Patentirane, same ob sebi delujoče ŠKROPILNICE „SYPHONIA“ za vinograde in hmeljnike za zatiranje sadnih škodljivcev proti bolezni na perju, za odpravo predenca in divje sorčice itd. Same ob sebi delujoče, nošnje brizgalnice tudi z bakrenim kotlom za 10 ali 15 litrov tekočine, s pripravo za petrolejno mešanico ali brez nje in vožnje, same ob sebi delujoče brizgalnice proizvaja kot specialitete Ph. Mayfarth & Co. tvornice poljedelskih strojev, specialna tvornica vinskih in sadnih stiskalnic in drugih strojev DUNAJ, II. Taborstrasse št. 71. Ilustrovani ceniki zastoj. Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Zenitna ponudba.

Marljiv in podjeten mladenič miroljubnega značaja z 8000 K premoženja želi tem potom se seznaniti z gospodično s primernim premoženjem, oziroma priženiti. — Resne ponudbe naj se pošljejo s sliko, katera se vrne. Za tajnost se jamči. Naslov pove uredništvo „Domovine“. (232) 2-2

Naprodaj

sta dve obrtniški hiši, ena v Zagorjah, kozjanskega okraja tik farne cerkve, v kateri se nahaja trgovina mešanega blaga ter točenje žganja in piva v zaprtih steklenicah. Proda se brez blaga za 800 gld., z blagom pa za 2800 gld. — Druga hiša je v Podgorjem, sevniskega okraja, tudi zidana, z opeko krita ter popolnoma nova; v njej se nahaja trgovina mešanega blaga, gostilna, točenje žganja, prodaja tobaka itd. Obdana je z vsemi gospodarskimi poslopji ter se proda brez blaga za 6000 gld. z vsem blagom za 12000 gld. S posestvom pa za 15000 gld. Hiši in posestvi se prodata na obroke, blago pa proti takojšnjemu plačilu; vse to se proda iz proste roke ter je vprašati pri lastniku **Lukatu Senici**, v Podgorjem pri Sevnici. (223) 3-3

Šunka

s kožo po 1 gld., brez kosti 1 gld. 10 kr., pleča brez kosti 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr., prešičevi in goveji jeziki 1 gld., glavina brez kosti 45 kr. kilo. Salame dunajske 80 kr., la Krakovske fine po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene 1 gld. 20 kr., la ogrske trde 1 gld. 50 kr., fine ogrske 1 gld. 80 kr. kilo, velike kranjske fine klobase po 20 kr. — Slivovka, brinovec pravi 1 gld. 20 kr., 2. vrste po 1 gld., 3. vrste po 70 kr. liter. brinov cvet (Essenz) naradni, liter 2 gld. — Kisla repa kila 7 kr., od 50 kl. naprej; to pripoznamo dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej

JANKO EV. SIRC, prekajevalec in razpošiljalec živil v KRANJU.

(55) 11-6

Natakarica

poštenega značaja se takoj sprejme.

Poleg stanovanja in hrane dobi 4⁰/₁₀ od vseh dohodkov. (234) 3-2

Kje, pove upravništvo „Domovine“.

Usojam si Vaše blagorodje vljudno opozoriti na mojo

špecerijsko trgovino

v Mariboru

Gosposka ulica št. 44.

Čast mi bode šteti tudi Vaše blagorodje med svoje odjemalce ter zagotavljam v vsakem oziru najboljšo postrežbo in najnižje cene.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Dragotin Herzog.

(224) 8-4

Išče se krepka

ženska oseba

(230) 3-3

ki se čuti sposobno temeljito pomagati gospodinjji pri večjem gospodinjstvu in ki je na dobrem glasu. — Glavni pogoji so: Zadostno znanje gospodinjstva, energični značaj ter pravilno uporabljana strogost nasproti podložnim. Naslov pove upravništvo „Domovine“.

Naprodaj je HIŠA

zraven je nekaj njiv in travnik s sadnim drevjem 10 minut od Laškega trga v zelo prijaznem kraju. Za upokojece jako pripravno.

Natančneje se izve pri **FRANCU DROLČ**, organistu v **Laškem trgu**. (228) 3-3

Original **SINGER** Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.
Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so

Singerjevi šivalni stroji
za domačo porabo in obrtne svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih modernega in umetnega vezanja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev
CELJE, Kolodvorska ulica št. 8. (152) — 10

vlačne grablje

Zelo velike važnosti je, da si vsak kmetovalec nabavi novo izumljene s katerimi lahko ena oseba toliko naredi kakor 6 oseb z malimi, navadnimi grabljami.

Prodaja pri **„Mercurju“**,

trgovina z železnino **P. Majdič-a v Celju.**

Vsakdo si lahko grablje ogleda, ne da bi bil siljen iste kupiti.

Gumi za cepljenje trt

najboljše kakovosti se dobiva v **„Zvezni trgovini“** poprej **D. Hribar v Celju.**

— **Kapela.** Umril je 6. t. m. Josip Veberič, kmet v Boračevi, vrl narodnjak, kar je posebno ta čas pokazal, ko je bil občinski predstojnik boračevske občine in pa ud okrajnega gornjeradganskega zastopa. Lahka mu zemljica!

— **Srebrno in svinčeno rudo** so začeli kopati v Razboru pri Slovenjem Gradcu. Podjetnik je g. Aleksander Otič iz Celovca, ki kupuje vsa okoli rudokopov ležeča posestva.

— **Velik vihar** s točo so imeli 9. t. m. v Rogatcu. Toča je napravila veliko škodo.

— **Velika Nedelja.** V nedeljo, dne 28. maja popoldne bo vrloznani potovalni učitelj za čebelarejo, g. Jurančič od Sv. Andraža, imel tukaj panj in razkazovanje o čebelareji. Ker je tukaj v bližju mnogo čebelarjev, je upati mnogo-števne udeležbe.

— **Umril** je graški vsenčiliški profesor Fr. Pless.

— **Velika nesreča v gorah.** Trije izurjeni graški turisti, vsenčiliški profesor dr. Viktor Wolf pl. Glanwell, privatni docent dr. Lev Petritsch in deželni rač. oficijal G. Stopper so plezali v nedeljo vkljub deževnemu vremenu na najstrmejši skalnati greben v „Hochschwabu“. Bili so skupaj na vrvi navezani. Ali je pridržil snežni plaz ali pa je kateremu izpodrsnilo, iz gorskega hotela so videli, kako se je blizu vrha grebena črna masa zavrtela v zraku ter izginila v nad 400 metrov globok prepad. Truplo profesorja Wolfa so našli popolnoma razbito, trupli ostalih dveh pa sta najbrže obviseli na skalah.

— **Prešernov spomenik v Ljubljani.** Na Marijinem trgu, na prostoru Majerjevih hiš, katere sedaj podirajo, bo stal Prešernov spomenik. Kip pripeljejo baje meseca avgusta v Ljubljano. Govori se, da bo odkritje spomenika meseca septembra.

— **IV. ustanovnik „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“.** Gosp. dr. Gregorij Krek, dvorni svetnik, vsenčiliški profesor v p. itd., je poslal odboru 200 K in postal s tem ustanovnik „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“. Odbor se kar najiskreneje zahvaljuje g. dvornemu svetniku za poslano ustanovnico. Da je društvu pristopil kot ustanovnik mož tako slavnega imena, kakor je gosp. dvorni svetnik dr. Krek, eden prvih naših učenjakov, je to društvu samo v diko in ponos, obenem pa je tudi dokaz, kolike važnosti je „Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev“ in kako je potrebno. Gosp. dvorni svetnik je dal slovenskim rodoljubom sijajen zgled požrtvovalnosti, da bi našel tudi obilo posnemovalcev!

— **Narodni kolek in „Družba sv. Mohorja“.** „Omladina“ piše: Pred par meseci je stavila „Prosveta“ javno vprašanje, kako je z onim njenim nasvetom in prošnjo, ki se je vposlala „Družbi sv. Mohorja“, da dovoli, da pobirajo poverjeniki pri razdajanju knjig od vsakega Mohorjana minimalen davek za družbo „sv. Cirila in Metoda“ v obliki narodnega kolka. Da ne pride vsled tega javnega vprašanja v kako krivo luč naša družba „sv. Cirila in Metoda“, se čutimo dolžne stvar objasniti: Prošnja je bila odposlana v Celovec, a „Družbi sv. Mohorja“ se ni zdelo vredno nanjo kaj odgovoriti. Mi prav objektivno cenimo [zasluge „družbe sv. Mohorja“, a ta njen nastop se nam zdi tolik škandal, da bomo z vso eneržijo tirali stvar naprej, dokler ne dosežemo svojega namena.

— **Kongres slovanskih časnikarjev** se vrši dne 14., 15. in 16. maja v Opatiji. Dosedaj je prijavljenih 90 gostov, med njimi največ Čehov, Slovencev in Poljakov.

— **Cesarjevič Rudolfova jama v Divači** je vse leto pristopna. Oddaljena je četrte ure od železniške postaje Divača glavne proge južne železnice Dunaj-Trst.

— **Tržaška podružnica „Slovenskega planinskega društva“** vabi na veliki slavnostni izlet v Divačo in poset „Cesarjevič Rudolfove jame“ v nedeljo, dne 14. maja 1905. Slavnosti udeleži se tudi 17 narodnih društev korporativno z zastavo. Popoldne ob 4. uri je velika ljudska veselica ali planinsko šotarišče v romantičnem gozdiču pri postaji Divače. Sredi vasi „Narodni ples“.

— **Nova bolezen**, krč v tilniku, ki se je pokazala v Šleziji in Galiciji, se je zanesla že v naše kraje. V Trstu sta umrli že dve osebi, tudnje dni se je pojavila bolezen tudi na Korškem, in sicer sta zbolela dva otroka v Gospi sveti.

Društveno gibanje.

— **Občni zbor kopališke zadruga „Diana“** se vrši dne 22. maja 1905 ob 6. uri zvečer v posojilnični dvorani „Narodnega doma“ v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. potrjenje letnega računa in poročilo za preteklo leto 1904, 2. razdelitev čistega dobička, 3. čitanje revizijskega poročila „Zveze“ in sklepi vsled istega, 4. razni nasveti.

— **Zahvala.** Slavna posojilnica v Gornji Radgoni je darovala prostovoljnemu gasilnemu društvu v Okoslavcih 20 K, za kar ji izreka odbor najpriskrnejšo zahvalo.

— **„Slov. pevsko društvo v Ptuj“** si je izvolilo pri izvanrednem občnem zboru 7. maja 1905 sledeči odbor: gg. Drag. Zupančič, predsednik; dr. Bela Stuhec, podpredsednik; V. Kajnih, tajnik; Iv. Mursec, blagajnik; Silv. Sentjunc, arhivar; namestniki pa Miran Lorber, Jož. Slavinec, Ant. Poreker in Iv. Strelec, Zunanjim odbornikom so bili voljeni gg. Matej Hubad-Ljubljana; profesor Jošt-Celje; Iv. Zemljčič-Maribor in Fr. Zacherl-Ljutomer; računskim preglednikom pa Jož. Zelenik, Jak. Kopic in Ferd. Skuhala.

— **Akad. društvo „Slovenija“** priredi v soboto, dne 13. maja ob 8. uri zvečer v zgor. budjeviški pivnici Alserstrasse št. 59 svoj prvi redni občni zbor z navadnim sporedom.

Iz Balkana.

3. maja.

Madžarskih homatij se gotovo nikdo bolj ne veseli kakor balkanski narodi, a posebno Bolgari. Zakaj to, je lahko uganiti. Madžari gonijo dvojni cilj: da si ustroje svojo nacionalno državo, katere bi imela značaj neodvisnosti v vsakem oziru, ter da asimilirajo (pogoltnejo) vse druge narodnosti, naseljene v Ogrski. Pri sedanjih mejah in etničnem sestavu države Madžari sami občutijo, kako težavno bi bilo doseči ta dvojni cilj. Za to ne žele, da bi se njihova zadača še bolj zaplela vsled ojačanja tujih elementov, zlasti Slovanov.

To je sicer znana reč, ker se je že pred okupacijo Bosne in Hercegovine to energično povdarjalo od merodajne strani; a dobro je, da se spet tega spomnimo (et meminisse juvat), ko vidimo, kako v Avstriji neki krogi hrepene po zavojevanju na Balkanu. Madžari se temu baje protivijo ter bodo v sedanjih kritičnih časih iskali garancij proti mogočim vojnim avanturam v Makedoniji. A oni, ki so za taka podvzeta navdušeni, — med njimi baron Khuen Hedervary na prvem mestu — mislijo, da bi v slučaju zmage avstrijsko ogrske armade osigurali podkopavano edinstvo za dolge čase.

Torej edinstvo armade bi bilo priča za osvojenje balkanskih krajev, a edinstvo Madžarske — proti. Iz te dileme bo težavno najti izhodno pot; ker se v politiki navadno ne vzame v poštev, kateri argument je važnejši, nego kateri je slučajno mogočnejši ali uplivnejši. To pa vemo tudi mi na Balkanu, odkod veje močnejši veter, in zato lahko mirno čakamo razvitja dogodkov.

A pri tem seveda ne smemo rok križem držati. Znano je, da se razven Avstrije v poslednjih časih Italija mnogo meša v balkansko zelje. Albanija je posebno blizu srca Italije; da, zdi se nam kakor, da bi tam hotela nastati druga „Italia irredenta“. Morebiti se je pri poslednjem sestanku med Goluchowskim in Titonijem govorilo tudi o bodočih reformah v Albaniji. Ako bodo te takošne, kakršne so v Makedoniji, mi jih Albanem — privoščimo. Ako bodo pa take, kakor jih v poslednjem času predlaga Anglija, potem bo Italija iste podpirala, a Avstrija se bode z njo skregala. Znano je, da sta v Italiji dve struji glede makedonskega vprašanja: eni žele hoditi z Avstrijo po iskrenem sporazumljenju; a drugi dajo prednost Angliji, s katero je Italija zblížana po stari tradiciji. Ti dve struji se borita že od davnih časov, a zdaj je postal konflikt najsilnejši.

Mandat civilnih agentov v Makedoniji se bliža na jesen h kraju. Nekateri so že šli na dopust, menda za vedno; odšli so slabe volje, ker so se prepričali, da niso mogli nič opraviti. Namestu „Martin v Zagreb, Martin iz Zagreba“ se bode zanaprej moglo reči: „Civilni agent v Solun, civilni agent iz Soluna“.

Anglija je torej pripravila nov načrt za reforme. In tedaj se bodo vevlasti bržkone razdelile na dva tabora. Italija bo šla z Anglijo. Sumljivo je, če je Titoni mogel prepričati v Benetkah grofa Goluchowskega, da sprejme tudi Avstrija anglijski načrt. Bližnja bodočnost bo to pokazala. Italijanski minister je prepričan, da se Avstrija ne bode mogla upreti angleškim reformam. Tega mnenja smo tudi mi na Balkanu. In to nas navdaje z nadami, da se bo položaj v Makedoniji poboljšal, ter da bo tako ustrezno nam in Madžarom.

Dopisi.

Dramlje pri Celju. Med lepimi kraji v naši domovini je gotovo tudi Dramlje in ljudstvo tukaj je tudi dobročutno ter še precej imovito. Lahko bi kako narodno društvo najlepše uspevalo, a žal v tej veliki občini in župniji še ni nobenega društva. Po zaslugi č. g. kaplana ter vnetega rodoljuba Novaka so se že bila poslala vladi pravila „Bralnega in pevskega društva“, ter je svoj pristop že prijavilo čez sto udov, a po njegovem odhodu je spet vse zaspalo. Vendar je naše ljudstvo toliko vznujeno, da ne mara ptujkega „Štajerca“.

Dne 24. aprila je bila občinska volitev in na veliko začudenje zavedno-narodnih mož bi „ptujška krota“ bila skoro dobila v Dramljah veliko oblast. Župnik in nekateri drugi so se tako spozabili, da so hoteli v odbor in na žu-

panski stol tukajšnjega najvplivnejšega nemškutarja ter zvestega večletnega naročnika „Štajerca“. Nekaj zavednih mož pa je zato prišlo na volišče z odločnim namenom to sramoto preprečiti. Eden od teh volilcev je na volišču par nezavednim kmetom zmečkal volilne listke, na katerih je bilo v prvi vrsti napisano ime onega „Štajerčijanca“. Proti župniku pa je dejal, da s tem storijo grd greh in sramoto sebi in Dramljam ter naj takoj umaknejo „giftno kroto“, da ne okuži občinskega odbora. Končno so se udali, in samo eden nezaveden kmet je potem volil z „kroto“.

Ta dogodek pa vendarle označuje v narodni stvari res žalostne razmere v Dramljah. Torej prosimo one odločilne može, naj puste enkrat narodno brezbriznost ter politično bratenje s „Štajerčijanci“. Ako dobe oni prva mesta v občini, se bo hinavski „Štajerc“ kmalu popolnoma ukoreninil v Dramljah. Čast in ljubezen pri ljudstvu vam bo prej zagotovljena, če boste delali za narodni blagor v bratski slogi, kakor pa da bi se bratili z „giftno kroto“.

Konjice. Vsakemu konjiškemu Slovincu je še živo v spominu tolovajski napad od gotovih krogov najete druhali na konjiški „Narodni dom“ v mesecu septembru lanskega leta. Nismo še pozabili prijazne pozdrave s kamenjem o raznih prilikah, nismo pozabili na dejstvo, da smo pod asistenco žandarjev obhajali nedolžne veselice in smo uverjeni, da pride za vse te junaške čine slavnih „kulturonoscev“ dan plačila in da bodo nekega dne prišli na dan pravi provzročitelji, kateri zapeljujejo nedolžne rokodelce k hudodelstvom in spodbokopujejo njih eksistenco. Čudimo se, da se ona nemčurska golazen, katere je v Celju pri okrožni sodniji nastopila v luči „višje kulture“, ne sramuje svojih, vsakemu poštenju in dostojnosti v obraz bijočih činov in iste spet pogreva; menda žrtve onih zahrbtnih poštenjakov, kateri so uprizorili ta lopovstva, preveč zahtevajo za to, da ne izdajo pravih krivcev, razven tega pa jih grozno peče vest in živijo v večnem strahu, da se cela stvar ne izve. V svoji onemogli jezi se pa v „celjski žabi“ v dopisu, popolnoma nelogičnem in lažnjivem, hudujejo nad uradniki na sodniji in zakaj? Isti so bili priče tolovajskega napada na „Narodni dom“ in so kot priče po svoji vesti resnično pri sodniji izpovedali.

Trn v peti je našim nemškutarjem „Nar. dom“; pomislite vendar, zakaj so bili Slovenci prisiljeni zidati „Nar. dom“! Mirnim Slovincem, kateri so padli pri renegatskih mogočnejših radi tega v nemilost, ker niso po njih vzornem vzgledu zatajili svoje narodnosti, se je onemogočilo obiskovanje takozvanih „nevtralnih“ gostiln s tem, da se je pri njih vstopu demonstrativno pela „Wacht am Rhein“, da se jim je odpovedala hrana, za nedolžne pevske veselice se jim ni dal noben lokal, in tako so bili Slovenci primorani ustanoviti si svoje lastno ognjišče; raznim prenapetjem se imajo gostilničarji zahvaliti, da so izgubili slovenske goste.

Pri odhodnici dr. Zangger-ja je vsemogočni paša dr. Kadiunig napadel svojega somišljenika notarja Swoboda, ker ima v svoji pisarni slovenske uslužbenke in z žalostjo vzdihnil, da mu s tem, da še nastavlja v svoji pisarni Slovence, onemogočuje uresničenje njegovega načrta, namreč kot župan iztrebiti vse Slovence iz Konjic. Res ni veliko manjkalo, da niso padale zausnice, a dobil je Velenemec dr. Kadiunig tako resnično moralno zausnico, da jo bo pomnil vse žive dni; njegov somišljenik notar Swoboda mu je zaklical, kako se more on (dr. Kadiunig) tako zavzemati za take stvari, ko pa sam niti Nemec ni, ampak rojen Slovenec. Ako se „nadpolicaj“, akademični izobraženec, zdravnik, kateri vleče lepe stotake na leto od celega okraja in od bolniške blagajne, skoraj izključno slovenski denar, tako hujskajoče v javni gostilni vede, se ni čuditi, da podivjanost od dneva do dneva raste in da vladajo naravnost neznosne razmere v Konjicah.

Za sedaj dovolj; ako pa to ne zadostuje, hočemo prihodnjič poročati o raznih orgijah v neki dobroznani „nemški“ gostilni v sumljivi družbi, katero poročilo bo marsikaterim v javnosti stoječim osebam skrajno neljubo.

Dunaj. (Enketa podpornih društev za slovenske visokošolce na Dunaju, v Gradcu in v Pragi.)

Ker se množi število slovenskih visokošolcev in stem prosilcev, ki se obračajo do podpornih društev, od leta do leta, dohodki društev pa ne naraščajo v istem razmerju, temveč padajo, so se sestali odposlanci podpornih društev na Dunaju, v Gradcu in v Pragi dne 19. aprila t. l. na Dunaju, da se posvetujejo o pripomočkih, s katerimi bi se mogli povišati društveni dohodki. Praško podporno društvo, ki je sprožilo to misel, je zastopal višji inženir g. Tomšič iz Prage, za graško podporno društvo je prišel g. prof. dr. Murko, dunajsko podporno društvo pa je zastopal skoro ves odbor. Po temeljitim razpravljanju o položaju podpornih društev za slovenske velikošolce so sklenili odposlati kolikor moči enotno nastopanje vseh podpornih društev in sprejeli naslednja vodila:

Vsako podporno društvo sestavi seznamek nekdanjih podpirciev ter se obrne do vseh tistih, ki so že v primernem gmotnem položaju, naj po

možnosti podpirajo društvo ter tako vračunjejo prejete dobrote.

Vsako podporno društvo založi obrazce prošnje izkaznico o prosilčevih razmerah, ki jo mora prosilec izpolniti vselej, kadar prosi. Ti obrazci se dajejo prosilcem brezplačno na razpolaganje. V izkaznici bodi tudi razporeditev, ali je prosilec že dobival podpore kakega drugega slovenskega podpornega društva.

Ako je podporno društvo kakega prosilca za vedno spoznalo nevrednega podpore, ker je zlorabil društvo ali iz kakega drugega razloga, naznani to vsem drugim slovenskim velikošolskim podpornim društvom.

Podporna društva dajejo v posebnih slučajih podpore tudi absolventom, ki se pripravljajo za skušnje.

Narodno-gosp. novice.

Uspeh proti peronospori.

S peronosporo se nam ravno tako godi, kakor z zobobolom. Kadar me zob začne boleti, je že tudi pokvarjen. Kdor hoče zdrave zobe imeti, si jih mora dati preiskati, dokler ga še ne bolijo.

Če čakamo s škropljenjem proti peronospori tako dolgo, da jo že opazimo, do tesar nam je že veliko škoda napravila. Vsaki del, na katerem se prikaže, je že poškodovan in ne bo nikdar več zdrav. Uspešno delujemo proti peronospori le tedaj, če škropimo poprej, kakor jo vidimo. Zdravila za to bolezen nimamo. Pač pa imamo izvrstno sredstvo, modro galico, katera zapreči kalenje trosov peronospore. Če padejo ti trosi na mesto, kjer se le najmanjša sled modre galice znajde, ne morejo kaliti in postanejo neškodljivi. Če je pa enkrat ta tros svojo kal v list ali v jagodo pognal, tedaj nima modra galica nič več upliva nanj.

Kako se napravi tekočina?

Sod se nalije, ne čisto poln vode, čez se položi kol, in nanj se obesi vreča z galico. Kadar se raztopi, dolije se med vednim mešanjem toliko v vodi raztopljenega apna, da pri poskusu dobi rdeči Lakmus-papir modro barvo. Ta način je pač najbolj priprost in natančen. Za 20 vinarjev Lakmus papirja, kateri se dobi v vsaki lekarni, zadostuje za eno ali še za več let. Tudi beli Phenolphtalein-papir je izvrsten. Kakor hitro je zadosti apna, postane rdeč. Dobi se v deželnem kemičnem poskušališču v Mariboru in drugod.

Kako močna se pa naj galica napravi? V tem oziru so mnenja jako različna. Enim je 1% raztopljena popolnoma dovoljna, drugim je še 2 kile na 100 litrov vode preslaba. Da bi se to vprašanje merodajno in zanesljivo rešilo, k temu bi lahko vsak razumni vinogradar pripomogel s tem, da bi poizkusil eno in drugo in uspehe objavil. Tu se gre za velikeanske svote; ali se nam zaradi preslabe raztopljive množine in kakovost trgatve zmanjša, ali pa porabimo zaradi premočne raztopljive veliko vagonov galice po nepotrebnem. Če bi imeli o tej stvari sto in sto izjav, bi lahko do pravega sklepa prišli. Sodelovanja razumnih posestnikov v takšnih zadevah po naših krajih ni.

Kot pravilo naj nam velja: Boljše je dvakrat škropiti z 1% kakor enkrat z 2%. Za vsako škropljenje naj se tekočina zmiraj sproti napravi.

Kedaj se naj škropi?

Težko je naprej naznaniti, kdaj se mora prvokrat škropiti, da se največji uspeh doseže, ker nimamo vsako leto enakega vremena. Prvo škropljenje je največje važnosti, opraviti se mora jako zarano, kakor hitro začne trs poganjati. To prvo škropljenje tudi ne pride drago. Dokler so poganjki le 8—10 cm dolgi se ne porabi dosti tekočine. Da se peronospore ubranimo, mora listje že poprej, kakor njeni trosi začno kaliti, biti poškropljeno. Največji upliv na uspeh škropljenja ima: Kdaj in kako da se škropi. Ne bolj pogosto škropljenje in ne bolj močna tekočina ne more več tega popraviti, kar se je zamudilo, če se prvokrat prepozno škropi.

Lansko leto se je lahko pogosto sledeče opazovalo: Polovica vinograda je bila lepa, druga polovica brez grozdja. Eden vinograd zdrav, obe-tajoč lepo trgatve, sosedov podoba žalosti. Od kot to? Dobro ohranjeni deli vinograda so bili škropljeni že pred deževjem, nekateri celo med dežjem. Sledilo je nato več dni z najbolj pripravnim vremenom za peronosporo. Petkrat na dan dež, solnce, soparica. Ni se škropilo, čakali so na lepo vreme, ker se meni, če dežuje, škropljenje itak ne pomaga, ker dež vso galico opere. To mnenje je celo napačno in je bilo lansko leto krivo zgube veliko stotisoč kron narodnega premoženja.

Drugokrat naj se škropi hitro po cvetju. Poznejša škropljenja so odvisna od vremena in nastopa peronospore. Če opazimo, da se nam je peronospora precej razširila, tedaj ne rok križem, škropimo z vsemi močmi in pogosto en za drugim. Pouzročeno škodo sicer ne moremo več popraviti, pa nadaljnje razširjenje zabranimo. Rešimo, kar se še rešiti da!

Kako se naj škropi?

Trosi peronospore kalijo le v vodi. Zato najdemo tudi po navadi prve znake peronospore

na konceh dol visečega listja, kjer rosne in dežne kapljice najdalje obvisijo. Če se v kapljici najde le najmanjša sled galice, trosi poginejo. Najboljše škropljenje je zato taisto, da povsod, kjer se more kapljica napraviti, troha galice poleg pride. Na daljavo galica nima učinka, zato se mora škropiti tako, da so kapljice fine, goste; druga pri drugi, pa ne da so velike in daleč narazen. Nekateri viničarji mislijo, da svoje delo jako dobro in vestno opravijo, če škropijo prav dolgo na eno mesto na eden trs. To je velika napaka. Le opazujemo in videli bomo: Takšen trs je potem kakor umit. Male kapljice se združijo v velike in te padejo na tla. Na listju se pogosto potem ne pozna, da je bilo ravno poškropljeno.

Prvikrat naj se škropi tako: Delavec gre skoz vrsto kakor hitro le zamore in škropi vsak trs. Kapljice na ta način nimajo časa se nabirati. Čez 2 ali 3 ure kadar je prvo škropljenje že suho, poškropi se še enkrat celi vinograd in se meri posebno na mesta, katera pri prvem hodn niso bila zadeta. Tekočina v sodu se mora vselej dobro premešati, predno se škropilnica napolni.

Pazimo na to, da se ne bode samo listje, ampak ravno tako in še bolj skrbno tudi grozdje poškropilo. Lansko leto smo videli gorice s zdravim listjem, a brez grozdja, katerega je peronospora uničila. V nevarnih letih kakor je bilo lansko, ne bilo bi napačno grozdje še posebej škropiti. Napravi se bolj močna 3—4% tekočina, in z njo se izključno le grozdje poškropi. Priporočajo se poskusi v tem smislu.

V nekaterih krajih rabijo baje z velikim uspehom po cvetju sledečo mešanico: 40% žvepla, 40% apna in 20% modre galice. Ta mešanica je jako fina, se vsede na najbolj skrite kote grozdja in ga obvaruje i peronospore i oidiuma. Apno je za mešanico poceni in drži grozdje bolj suho. Modra galica, porabna za ta namen, se priredi: Napravi se 30 do 40% raztopljina, ki se mora vvesti na dno, voda se odcedi. Kar na dnu ostane, se posuši in imamo galico v podobi najfinejše moke.

Maribor, dne 5. maja 1905.

Franč Goričan,
kmet. potovalni učitelj.

Politični pregled.

— **Državni zbor.** Posl. dr. Ploj je v seji 10. t. m. interpeliral naučnega ministra zaradi šolskih razmer v Ukvah na Koroškem. Nadaljevala se je razprava o carinskem tarifu. V seji dne 11. t. m. je dr. Gregorčič interpeliral o nastavljenju slovenščine nezmožnega sodnijskega tajnika v Gorici. Ploj o kršenju jezikovne enakopravnosti od strani okrajnega sodišča v Celju, ki pošilja slovenskim županstvom nemške dopise.

— **Preosnova avstrijskega ministrstva.** Ministrski predsednik, Gautsch, misli resno parlamentizovati ministrstvo, to je, da pokliče na ministrske sedeže državne poslance. Ta sprememba se ima izvršiti v najkrajšem času. Nemci dobe baje tri ministre, med njimi Derschatto. Čehi dva. Poljaki tudi dva. Na Jugoslovane se zopet ne misli vlada ozirati! To je avstrijska enakopravnost.

— **Hrvatje in Madžari.** Hrvatski delegatje v hrvatsko-ogrskem državnem zboru v Budimpešti, ki so najhujši Madžaroni, so se nenadoma odločno postavili v bran proti krivicam, ki jih vedno dr-zovitejšje izvršujejo Madžari na hrvatskem narodu. Pri adresni debati na kralja v ogrskem državnem zboru je dr. Nikola Tomašić v imenu „Hrvatskega kluba“ podal naravnost energično izjavo, zlasti ako se upošteva, da so doslej hrvatski poslanci v Budimpešti samo ponižno prosili, a nikdar odločno zahtevali svojih pravic. Tomašić je v svoji izjavi zahteval, da se naj spoštujejo prava Hrvatske in Slavonije, zlasti pravo hrvatskega kot službenega jezika, ki mora priti v veljavo tudi v vojski, ako se le-ta preosnuje na narodni podlagi. Najinteresantnejše pa je to, da je Tomašić izjavil, da hrvatski poslanci ne morejo glasovati za adresu, sklenjeno od državnozbornske večine, ker se ista ne ozira na gori označene hrvatske zahteve. To je menda prvič, da Hrvati v Pešti glasujejo proti večini! — Dne 9. t. m. je v seji ogrsko-hrvatske zbornice v Budimpešti posegel v razpravo o adresi na kralja, predloženi od madžarske koalirane opozicije, eden od štiri-desetorice hrvatskih delegatov in dosedanjih mame-lukov, Geza Josipovich. Bil je svoj čas minister, madžaron in je še vedno eden glavnih stebrov sedanjega krivičnega sistema na Hrvatskem. In kar je posebno čudno, je začel svoj govor v hrvatskem jeziku. Madžari so začeli kričati nanj, naj govori madžarsko, nakar se jim je udal in nadaljeval svoj govor madžarski. Rekel je, da je govoril zato hrvatski, da se ne pozabi na krivico Hrvatov govoriti v ogrski zbornici hrvatski. Govoril je nato proti onim madžarskim poslancem, ki menijo, da se je izkazala l. 1868. blagohotnost, ko so uvedli hrvatski poveljni jezik pri hrvatskih deželno-brambovskih polkih. — V seji dne 10. t. m. je zbornica nadaljevala razpravo o adresi na kralja. Govoril je hrvatski poslanec Kovačević, ki je še enkrat dokazoval, da imajo Hrvatje po-

polno zgodovinsko pravico do hrvatskega poveljevanja v armadi. — V seji dne 11. t. m. je poslanska zbornica v Budimpešti vzprejela adresu z veliko večino. Govoril je slovaški poslanec, Hodža, ki je poudarjal, da treba cesarja vsestransko poučiti o razmerah na Ogrskem. To pa se ni zgodilo, cesar ni čul pritožb nemadžarskih narodnosti, kakor da bi bile, te brez vsake pravice!

— **Turčija in balkanske države.** V turški Arabiji je upor. Vstasi zmagujejo proti turškim vojakom. Zavzeli so že glavno naselbino, mesto Sana. Orožja imajo dovolj, ker so ga pobrali 18 turških bataljonov, ki so pribežali k njim, hoteč se rešiti turškega tiranstva. Imajo tudi več topov. — Na otoku Kreta je izbruhnila vstaja, ki je ne bo mogoče zlepa poravnati. Čete vstavev se množe, ker se jim pridružujejo celo orožniki, zato se položaj slabša. Vstasi nameravajo zasesti vse kraje ob morju. One države, ki so nekake varuhinje nad Kreto, zahtevajo pomnožitev orožniških in vojaških čet, ki bi si podvrgle vstase. Uporniki se bojujejo zato, da se združi Kreta z Grško. Otok leži na jugu te države, je bil prej Turški in imel do zdaj svojega vrhovnega guvernerja.

— **Na Ruskem** so še vedno nemiri po nekaterih krajih. V Varšavi pojenjavajo, nad železnico Varšava-Dunaj je razglašeno obsedno stanje. V Žitomiru so bili izgrebi proti Židom. Židje so se postavili v bran, ter se je na ulicah razvil pravcati boj.

Rusko-japonska vojna.

Iz bojišča na suhem. Japonci se pripravljajo na novo bitko. Napasti hočejo istočasno vso rusko bojno črto. Armada Hazegava se je izkrcala pri Genzann in že prekorakala več ko 400 km. Sedaj gre proti Umdienju, kjer teče reka Tjemen. Za bregove te reke bo prišlo najbrže do silno vročega boja, ker so Rusi do skrajnosti pripravljeni na energično brambo teh važnih postojank, kakor poročajo ogledniki. Prodiranje Japoncev se vrši na veliki mandarinski cesti. Prednje čete že stoje nedaleč od križišča, na katerem se odcepi cesta na vzhod proti Vladivostoku od ceste na zahod proti Ninguti. Umdienj leži 168 km zahodno od Vladivostoka in 182 km južno od Ningute. Armada generala Hazegava je 100.000 mož močna ter ima številno topništvo. „Ruskemu Slovu“ poročajo iz Mamakate, da so po soglasnih poročilih vseh predstraž in poveljnikov poizvedovalnih oddelkov japonske prednje straže naenkrat izginile iz vseh postojank pred levim ruskim krilom in središčem. V ruskem glavnem stanu so vsled tega nerazumljivega sovražnega manevra očitno presenečeni ter smatrajo to taktiko za gotovo znamenje že pričete sovražne operacije.

Rennenkamp f v boju. Po poročilu „Novega Vremena“ z bojišča je imel veliki kozakiški oddelek pod vodstvom generala Rennenkampfa triurni boj z japonsko konjenico za posest nekega mostu. Japonci so bili v popolnem neredu vrženi nazaj ter so pustili na mestu mnogo mrtvih, mnogo vjetnikov in veliko število konj.

Kuropatkin odpoklican. Iz Peterburga poročajo: Kuropatkin je sedaj odpoklican z bojišča.

Združenje ruskih brodovij. Iz Saigona 9. t. m.: Brodovje Nebogatova so videli ob jutranjem svitu okrog 20 milj od obali pri rtu Saint Jacques. Brodovje se je pripravljalo, da plove po reki navzgor proti Saigenu, kjer je upalo dobiti poročil za združenje z Roždestvenskim ter se preskrbeti s svežimi živili. A na odprtem morju ga je še dohitela poizvedovalna ladja Roždestvenskega, ki je Nebogatovu sporočila željo francoske vlade, naj se brodovji združita izven indokitajskih voda. Admiral Nebogatov je vsled tega plul na široko morje, da se združi z brodovjem Roždestvenskega, ki brezdvomno čaka nanj ob anamski obali.

V sredo zvečer pa je pospela iz Saigona ta-le brzovjaka:

V torek 8. t. m. sta se združili obe ruski eskadri pri rtu St. Jaques.

Japonska v skrbeh. Ker se splošno smatra, da rusko brodovje sedaj nadkriljuje japonsko, so Japonci v velikih skrbeh glede izida pomorske bitke in baš to je vzrok, da admiral Togo še ni navalil na rusko ladjevje.

Četrto rusko brodovje. Veliki novi oklopnici „Slava“ in „Imperator Pavel I.“, ladji najmodernejšega tipa, ki sta oboroženi z ogromnimi dvanajstpalčnimi in šestpalčnimi topovi, sta že odpluli iz ladjedelnice v Petrogradu v Kronstat.

V Kronstatu se pripravljajo za odhod na Daljni vzhod novozgrajena oklopnica „Andrej Pervozvani“, oklopnica starejšega tipa „Imperator Aleksander II.“ in oklopni križarki „Admiral Kornilov“ in „Pamjat Azova“.

Pariz, dne 11. maja. Poročilo iz Petrograda naznanja, da je četrto rusko brodovje že popolnoma pripravljeno za odhod v Azijo in da je že zbrano v Kronstatu. Oficielni ogled brodovja bo prihodnji teden; potem odrine brodovje takoj v Azijo.

1600 hektolitrov

Fizol, krompir, jabolka,
orehe
plošč vse deželne pridelke
kupi (42) 50-16
Anton Kolenc, trgovec v Celju.

1600 hektolitrov

najboljšega laškega rilčka, malega rilčka, tra-
minca, rutlandca, belega in rdečega burgundca
iz let 1904, 1903, 1901 prodaja grajščina
Dugoselo, Hrvatsko
kjer je železniška in poštna postaja.

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri
brizgalnicah najnovejšega zistema in prenosom
ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta
1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a
iz Smichova. Podružnica Zagreb.
Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-
mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih
potrebščin. Tudi na obroke.
S spoštovanjem (497) — 26
podružnica **R. A. Smekal.**

V najem
se vzame dobro idoča
mesarija in gostilna.

Nastop s 15. junijem t. l. — Ponudbe na
upravnistvo „Domovine“ (209) 8—3

Pozor! — Znižane cene. — Pozor!

— Točna in solidna postrežba. —
Prva narodna in največja
trgovina z
urami, zlatnino, srebrnino
in optičnimi predmeti
V CELJU, „Narodni dom“

Rafael Salmič.

Bogato ilustrovane cenike razpo-
šiljam na zahtevo brezplačno in
poštne prosto.
Vsa v mojo stroko spadajoča dela,
popravila itd. izvršujejo se točno
in ceno.
— — — Za dobro delo jamčim. — — —

— Postrežba točna in poštna. —

Svoji k svojim!

(20) — 17

Žužnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

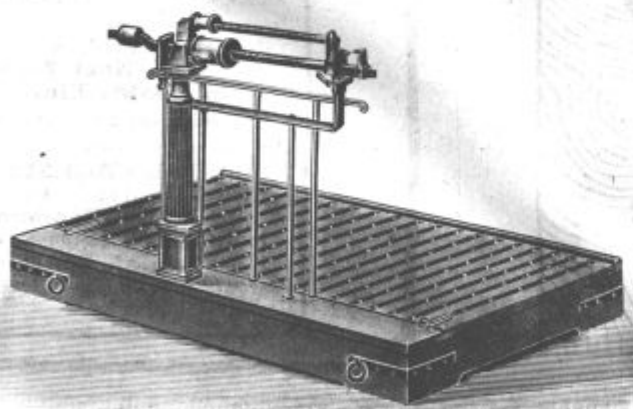
štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je
bila dosedaj **4%**.

(14) 20

Različne tehtnice.

Izdelujem nove ter popravljam
tudi stare, bodisi decimalke,
premostne ali sploh vsake vrste
tehtnic.

Štedilna ognjišča,

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor
tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za
ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
tudi zidarska dela z jamstvom dobrega
izvršila. — **Štedilna ognjišča** imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

Vsakovrstne vodovode,

bodisi iz studencev, vod-
njakov ali hidravličnimi
vidri, odkoder se voda lahko
poljubno napelje bodisi v

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

Prevzamem popolno napravo kopališč,

najsibodo gorka, mrzla ali parna kopališča,
bodisi za zasebnike, zavode, občine itd. —
Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

Vsakovrstne železne ograje

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in
zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in**
skladišča ali pokopališča. — **Popolnoma železna**
okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve, **napeljavo strelovodov** itd.

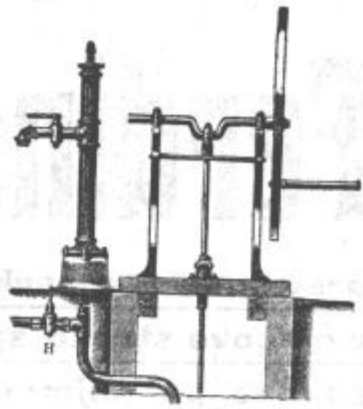
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča
dela po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(154) 40—6

IVAN REBEK, stavbeni in umetni ključalničar

Poljska ulica št. 14. ♦ **CELJE** ♦ Poljska ulica št. 14.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke „Koroški model“

(222) 20-2

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. ♦ Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in J. Marzola.

☛ Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. ☛

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. ☛ Takošnja in najzanesljivejša postrežba. ☛ Sprejmejo se zastopniki.

Vizitnice priporoča „Zvezna tiskarna“.

Kdor je vajen piti kakao, naj v svoj prid poizkusi novo vrsto

Ivana Hoffa
KANDOL-KAKAO

ki zaradi svoje neznatne toliščatosti ne moti prebavljanja, ampak je jako lahko prebaven.

Kandol-kakao

ima mimo vseh drugih kakaovskih vrst vrhutega to odločilno prednost, da je ob najboljšem okusu dokaj cenejši in zaradi združitve s sladom tudi jako redilen.

Kdor polzkusi Kandol-kakao, ga rabi trajno.

Zavoji po $\frac{1}{4}$ kg 90 vin. $\frac{1}{8}$ 50

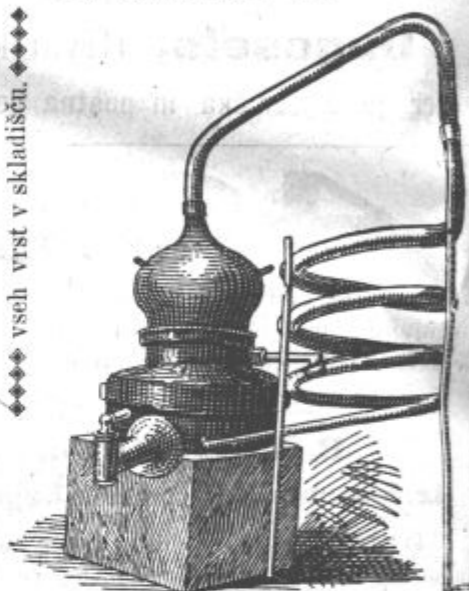
se dobivajo v vseh trgovinah s specerijskim in kolonialnim blagom.

Pristno samo v zavojih z levo znamko.

Zacinjenje in popravila vsake vrste točno in ceno.

Kotli za pranje in kuhanje žganja

♦♦♦♦ vseh vrst v skladišču. ♦♦♦♦

Demetrij Glumac, kotlar

Celje, Graška cesta št. 28

se priporoča p. n. naročnikom za vsa v njegovo stroko spadajoča dela kakor za vsakovrstno montiranje parnih kotlov, za parne stroje v barvarijah, belilnicah, kožarnah, tovarnah za sveče in magarin itd. paro- in vodovode v bakru in železu.

(238) 50-1

Vožnje karte in tovarni listi v

Ameriko

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v **Novi York** in **Filadelfijo**.

Koncesijovana od visoke c. kr. vlade.

Pojasnila daje **Red Star Linie**, Dunaj IV., Wienergürtel 20 ali pa **Resman Ivan**, glavni zastopnik v Ljubljani, Kolodv. ulica št. 41, druga hiša na levo.

Ferdinand Sikošek

slikarski in pleskarski mojster

Cerkveni trg 4 **CELJE** Cerkveni trg 4

prevzame vsa cerkvena, sobna, dekoracijska, črkoslikarska, pohištvna in druga v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvršuje po konkurenčnih cenah, točno in solidno po najmodernejših vzorcih. ♦♦♦♦♦ Proračuni na zahtevanje brezplačno.